

Uitgave
in de Nederlandse taal

Mededelingen en bekendmakingen

<u>Nummer</u>	<u>Inhoud</u>	<u>Bladzijde</u>
	I Mededelingen	
	Commissie	
96/C 271/01	Ecu.....	1
96/C 271/02	Overzicht van de door de Commissie aan de Raad gezonden documenten in de periode van 2 tot en met 6. 9. 1996	2
96/C 271/03	Programma vooruitzichten staal voor de tweede helft en het gehele jaar 1996 ⁽¹⁾ ...	4
96/C 271/04	Verklaring van geen bezwaar tegen een aangemelde concentratie (Zaak nr. IV/M.705 — Deutsche Telekom/SAP-S) ⁽¹⁾	16
96/C 271/05	Verklaring van geen bezwaar tegen een aangemelde concentratie (Zaak nr. IV/M.751 — Bayer/Hüls) ⁽¹⁾	16
96/C 271/06	Voorafgaande aanmelding van een concentratie (Zaak nr. IV/M.823 — John Deere Capital Corp./Lombard North Central plc) ⁽¹⁾	17
	II Voorbereidende besluiten	
		
	III Bekendmakingen	
	Commissie	
96/C 271/07	Laboratoriummeubilair — Aankondiging van gegunde opdracht	18

96/C 271/08	Derde uitnodiging tot het indienen van voorstellen voor OTO-werkzaamheden in het kader van het specifiek programma voor onderzoek, technologische ontwikkeling en demonstratie op het gebied van de medische biologie en de gezondheid (1994-1998)	19
96/C 271/09	Projecten voor technologievalidering en technologieoverdracht — Oproep tot het indienen van voorstellen voor projecten voor technologievalidering en technologieoverdracht in het kader van het specifieke programma voor de verspreiding en exploitatie van de resultaten van de activiteiten inzake onderzoek en technologische ontwikkeling, inclusief demonstratie (1994-1998) ⁽¹⁾	20
96/C 271/10	Uitnodiging tot het indienen van voorstellen voor gecoördineerde werkzaamheden in het kader van het specifieke programma voor onderzoek en technologische ontwikkeling, inclusief demonstratie, op het gebied van de opleiding en mobiliteit van onderzoekers (1994-1998) (Activiteit 2)	22
96/C 271/11	OTO vervoer — Voorpublicatie betreffende de derde oproep voor voorstellen voor het specifieke programma voor onderzoek, technologische ontwikkeling en demonstratie op het gebied van vervoer (1994-1998)	23
96/C 271/12	Programma voor opleiding en mobiliteit van onderzoekers — Uitnodiging tot het indienen van voorstellen voor OTO-acties in het kader van het specifieke programma voor onderzoek, technologische ontwikkeling en demonstratie op het gebied van de opleiding en mobiliteit van onderzoekers (1994-1998)	24
96/C 271/13	Joule-Thermie-programma — Oproep tot het indienen van demonstratievoorstellen voor het specifieke programma voor onderzoek en technologische ontwikkeling, inclusief demonstratie, inzake niet-nucleaire energie (1996-1997)	26
96/C 271/14	Joule-Thermie — Uitnodiging tot indiening van voorstellen voor een demonstratieproject inzake geavanceerde, met poederkool gestookte krachtcentrales met een ultra-superkritische stoomcyclus (U.S.C.)	27
96/C 271/15	OTO-programma op het gebied van niet-nucleaire energie — Tweede Uitnodiging tot het indienen van voorstellen voor OTO-werkzaamheden in het kader van het specifieke programma voor onderzoek en technologische ontwikkeling, inclusief demonstratie, op het gebied van niet-nucleaire energie	28
96/C 271/16	Aankondiging betreffende de 2e oproep tot indiening van voorstellen inzake het specifieke OTO-programma, inclusief demonstratie, op het gebied van gericht sociaal-economisch onderzoek (1994-1998)	30
96/C 271/17	Uitnodiging tot het indienen van voorstellen voor OTO-projecten in het kader van het specifieke programma voor onderzoek en technologische ontwikkeling, inclusief demonstratie, op het gebied van de opleiding en mobiliteit van onderzoekers (1994-1998) (Activiteit 1)	30
96/C 271/18	Programma milieu en klimaat — Uitnodiging tot het indienen van voorstellen voor OTO-werkzaamheden in het kader van het specifieke programma voor onderzoek en technologische ontwikkeling, inclusief demonstratie, op het gebied van milieu en klimaat (1994-1998)	32
96/C 271/19	Reinigingsdiensten — Oproep tot het indienen van blijken van belangstelling	34
96/C 271/20	Uitnodiging tot het indienen van voorstellen voor het specifiek programma voor onderzoek en technologische ontwikkeling, inclusief demonstratie, op het gebied van de informatietechnologie (Esprit)	35
96/C 271/21	Radiocampagne voor de bewustmaking van de consumenten in Oostenrijk en Finland — Aankondiging van gegunde opdracht	38

Mededeling (zie bladzijde 3 van de omslag)

⁽¹⁾ Voor de EER relevante tekst

I

(Mededelingen)

COMMISSIE

ECU (*)

16 september 1996

(96/C 271/01)

Bedrag in nationale valuta voor één eenheid:

Belgische en Luxemburgse frank	39,3271	Finse mark	5,76671
Deense kroon	7,35874	Zweedse kroon	8,39735
Duitse mark	1,91082	Pond sterling	0,814281
Griekse drachme	304,395	US-dollar	1,26352
Peseta	161,048	Canadese dollar	1,73090
Franse frank	6,51092	Yen	139,594
Iers pond	0,786799	Zwitserse frank	1,57068
Lire	1929,94	Noorse kroon	8,18761
Gulden	2,14141	IJslandse kroon	84,6685
Oostenrijkse schilling	13,4451	Australische dollar	1,59879
Escudo	195,201	Nieuwzeelandse dollar	1,81801
		Zuidafrikaanse rand	5,66752

De Commissie heeft een telexdienst met automatisch antwoordmechanisme in gebruik genomen die elke gebruiker, op diens aanvraag per telex, de omwisselingskoers in de voornaamste valuta geeft.

Deze dienst functioneert elke dag van 15.30 uur tot de volgende dag 13.00 uur.

De gebruiker dient als volgt te handelen:

- telex nr. 23789 te Brussel kiezen;
- zijn eigen telexadres geven;
- de code „cccc” vormen die het automatisch antwoordmechanisme in werking stelt en hem de omwisselingskoersen van de ecu per telex geeft;
- de mededeling niet onderbreken vóór het einde van de boodschap dat aangegeven wordt door het teken „ffff”.

Noot: De Commissie heeft telekopieerapparaten met automatische beantwoorder (nr. 296 10 97 en nr. 296 60 11) die dagelijkse gegevens betreffende de berekening van de landbouwmrekeningskoersen verstrekken.

(*) Verordening (EEG) nr. 3180/78 van de Raad van 18 december 1978 (PB nr. L 379 van 30.12.1978, blz. 1), laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EEG) nr. 1971/89 (PB nr. L 189 van 4.7.1989, blz. 1).

Besluit 80/1184/EEG van de Raad van 18 december 1980 (Overeenkomst van Lomé) (PB nr. L 349 van 23.12.1980, blz. 34).

Beschikking nr. 3334/80/EGKS van de Commissie van 19 december 1980 (PB nr. L 349 van 23.12.1980, blz. 27).

Financieel Reglement van 16 december 1980 voor de toepassing van de algemene begroting van de Europese Gemeenschappen (PB nr. L 345 van 20.12.1980, blz. 23).

Verordening (EEG) nr. 3308/80 van de Raad van 16 december 1980 (PB nr. L 345 van 20.12.1980, blz. 1).

Beschikking van de Raad van Gouverneurs van de Europese Investeringsbank van 13 mei 1981 (PB nr. L 311 van 30.10.1981, blz. 1).

OVERZICHT VAN DE DOOR DE COMMISSIE AAN DE RAAD GEZONDEN DOCUMENTEN IN DE PERIODE VAN 2 TOT EN MET 6. 9. 1996

(96/C 271/02)

Deze documenten zijn verkrijgbaar bij de verkoopkantoren waarvan de adressen op bladzijde 4 van de omslag zijn vermeld

Code	Catalogusnummer	Titel	Datum van goedkeuring door de Commissie	Datum van verzending naar de Raad	Aantal bladzijden
COM(96) 303	CB-CO-96-313-NL-C	Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Richtlijn 95/2/EG van het Europees Parlement en van de Raad betreffende levensmiddelenadditieven met uitzondering van kleurstoffen en zoetstoffen ⁽¹⁾	4. 9. 1996	4. 9. 1996	14
COM(96) 369	CB-CO-96-370-NL-C	Voorstel voor een beschikking van de Raad tot wijziging van Beschikking 93/389/EEG inzake een bewakingssysteem voor de uitstoot van CO ₂ en andere broeikasgassen in de Gemeenschap ⁽²⁾ ⁽¹⁾	4. 9. 1996	4. 9. 1996	10
COM(96) 387	CB-CO-96-385-NL-C	Verslag 1993-1994 over de uitvoering van de specifieke maatregelen ten behoeve van de kleinere eilanden in de Egeïsche Zee	4. 9. 1996	4. 9. 1996	30
COM(96) 388	CB-CO-96-386-NL-C	Jaarlijks verslag van het Cohesiefonds 1995	4. 9. 1996	4. 9. 1996	619
COM(96) 398	CB-CO-96-393-NL-C	Verslag van de Commissie — De jonge landbouwers en de bedrijfsovername in de Europese landbouw	4. 9. 1996	4. 9. 1996	18
COM(96) 400	CB-CO-96-384-NL-C	Voorstel voor een verordening (EG, Euratom, EGKS) van de Raad tot wijziging van Verordening (Euratom, EGKS, EEG) nr. 549/69 ter bepaling van de categorieën van ambtenaren en overige personeelsleden van de Europese Gemeenschappen waarop de bepalingen van artikel 12, artikel 13, tweede alinea, en artikel 14 van het Protocol betreffende de voorrechten en immuniteiten van de Gemeenschappen van toepassing zijn ⁽²⁾	4. 9. 1996	4. 9. 1996	11
		Voorstel voor een verordening (EG, Euratom, EGKS) van de Raad tot wijziging van Verordening (EEG, Euratom, EGKS) nr. 260/68 tot vaststelling van de voorwaarden en de wijze van heffing van de belasting ten bate van de Europese Gemeenschappen ⁽²⁾			
COM(96) 407	CB-CO-96-406-NL-C	Tweede verslag van de Commissie aan de Raad, het Europees Parlement, het Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's over de integratie van de eisen voor de bescherming van de gezondheid in de communautaire beleidsmaatregelen (1995) ⁽¹⁾	4. 9. 1996	4. 9. 1996	62
COM(96) 409	CB-CO-96-407-NL-C	Voorstel voor een verordening (EG) van de Raad houdende wijziging van Verordening (EG) nr. 3079/95 van de Raad houdende verdeling, voor 1996, van de vangstquota van de Gemeenschap in de wateren van Groenland ⁽¹⁾	4. 9. 1996	4. 9. 1996	4

Code	Catalogusnummer	Titel	Datum van goedkeuring door de Commissie	Datum van verzending naar de Raad	Aantal bladzijden
COM(96) 411	CB-CO-96-409-NL-C	Voorstel voor een beschikking van de Raad betreffende de uitbreiding van de rechtsbescherming van topografieën van halfgeleiderprodukt tot personen uit het Eiland Man	4. 9. 1996	4. 9. 1996	8
COM(96) 413	CB-CO-96-401-NL-C	Voorstel voor een richtlijn van de Raad tot wijziging van Richtlijn 92/14/EEG van de Raad betreffende de beperking van de exploitatie van de vliegtuigen van bijlage 16 van het Verdrag inzake de internationale burgerluchtvaart, boekdeel I, deel 2, hoofdstuk 2, tweede uitgave (1988) ⁽¹⁾ ⁽²⁾	4. 9. 1996	4. 9. 1996	14
COM(96) 423	CB-CO-96-418-NL-C	Aanbeveling voor een besluit van de Raad houdende goedkeuring van de ondertekening van een overeenkomst inzake wetenschappelijke en technische samenwerking tussen de Europese Gemeenschap en de Republiek Zuid-Afrika ⁽²⁾	4. 9. 1996	4. 9. 1996	20
COM(96) 433	CB-CO-96-435-NL-C	Gewijzigd voorstel voor een verordening (EG) van de Raad betreffende steun aan ontwikkelingslanden voor demografische maatregelen en programma's ⁽²⁾	4. 9. 1996	4. 9. 1996	11
COM(96) 440	CB-CO-96-444-NL-C	Opnieuw behandeld voorstel voor een richtlijn van de Raad betreffende de beheersing van de gevaren van zware ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen zijn betrokken ⁽³⁾	3. 9. 1996	4. 9. 1996	12
COM(96) 426	CB-CO-96-420-NL-C	Mededeling van de Commissie over de resultaten van de evaluatie als bedoeld in de richtlijn van de Raad betreffende de bescherming van werknemers tegen de risico's van blootstelling aan asbest op het werk ⁽¹⁾	5. 9. 1996	5. 9. 1996	18
COM(96) 438	CB-CO-96-443-NL-C	Voorstel voor een verordening (EG) van de Raad tot wijziging van de bijlagen II en III bij Verordening (EG) nr. 519/94 betreffende de gemeenschappelijke regeling voor de invoer uit bepaalde derde landen	5. 9. 1996	5. 9. 1996	8
COM(96) 427	CB-CO-96-432-NL-C	Gewijzigd voorstel voor een verordening (EG) van de Raad betreffende de Noord-Zuid-samenwerking op het gebied van de bestrijding van drugs en drugsverslaving (begrotingspost B7-6210) ⁽²⁾	6. 9. 1996	6. 9. 1996	13
COM(96) 432	CB-CO-96-434-NL-C	Voorstel voor een verordening (EG) van de Raad inzake de tenuitvoerlegging door de Commissie van activiteiten ter bevordering van de toegang tot de markten van derde landen voor ondernemingen uit de Gemeenschap (Multilaterale handel en markttoegang) ⁽²⁾	6. 9. 1996	6. 9. 1996	19

⁽¹⁾ Dit document bevat een nota „Gevolgen van het voorstel voor bedrijven, en in het bijzonder voor het midden- en kleinbedrijf (MKB)”.

⁽²⁾ Dit document zal in het Publikatieblad worden gepubliceerd.

⁽³⁾ Voor de EER relevante tekst.

NB: Op de COM-documenten kan een volledig of een selectief abonnement worden genomen. Indien zij per nummer worden besteld, wordt de prijs bepaald door het aantal bladzijden.

PROGRAMMA VOORUITZICHTEN STAAL VOOR DE TWEEDE HELFT EN HET GEHELE JAAR 1996

(96/C 271/03)

(Voor de EER relevante tekst)

INLEIDING

De vermindering van de groei in de Europese Unie in de tweede helft van 1995 heeft tot in de eerste maanden van 1996 geduurd en heeft een aanmerkelijke vertraging van de algemene economische bedrijvigheid met zich mee gebracht.

Op de staalmarkt van de Gemeenschap heeft deze relatief lange periode van teruglopende industriële bedrijvigheid een geleidelijke daling van de vraag veroorzaakt die, gelet op de algemene trend in de richting van minder grote voorraden, gekenmerkt werd door een nog markantere daling van het zichtbaar verbruik.

Ofschoon de vooruitzichten voor de tweede helft van 1996 dank zij het herstel van de activiteit in bepaalde staalverbruikssectoren enerzijds en de geleidelijke koersstijging van de dollar anderzijds duidelijk gunstiger zijn, wijzen de verwachtingen van de staalverbruikers, -handelaars en -producenten niettemin slechts op een geringe verbetering ten opzichte van de eerste helft van het jaar.

De resultaten in termen van de reële vraag, de produktie en de winstmarges zijn voor het gehele jaar 1996 dan ook iets minder goed dan die voor 1995, ondanks de geleidelijke verbetering van de marktcondities voor staal in de Gemeenschap, vooral ten gevolge van een lagere druk van de import en de wederopleving van de export.

Het herstel dat zich voor de tweede helft van 1996 heeft afgetekend, zou zich goed kunnen handhaven tot na het einde van het jaar. Toch moeten de belangrijkste marktdeelnemers in deze sector, in het bijzonder de producenten en handelaars, onafgebroken blijf geven van verantwoordelijkheidszin om voor een langere periode van stabiliteit op de staalmarkt in de Gemeenschap te zorgen waardoor de negatieve effecten van een conjuncturele inzinking op de exploitatie van de ondernemingen en derhalve op de werkgelegenheid in deze sector kunnen worden voorkomen.

1. DE ECONOMISCHE SITUATIE IN DE EUROPESE UNIE

In 1995 is er een duidelijke vertraging opgetreden van de gemiddelde groei in de Europese Unie, die is gedaald van 3,5 tot 4 % (van kwartaal tot kwartaal, op het gehele jaar) in 1994 tot ongeveer 2 % in het tweede en derde kwartaal van 1995. De groei was in het derde kwartaal van 1995 zelfs negatief. Voor de tweede helft van 1996 wordt echter op een wederopleving gerekend. De toename van het BBP in de Europese Unie in 1995 wordt globaal op 2,5 % geraamd en zal in 1996 volgens de laatste prognoses van voorjaar 1996 waarschijnlijk

uitkomen op 1,5 % aanmerkelijk lager dan bij de voorgaande prognose.

De hoofdoorzaken van de minder snelle groei waren: i) het einde van de cyclische impuls ten gevolge van de voorraadvorming, ii) de vertraagde effecten van de hoge lange-termijnrente van 1994, iii) de belangrijke verschuivingen in de wisselkoersen in het voorjaar van 1995 en iv) de daarop volgende vertrouwenscrisis in de gehele Europese Unie. De afname van de bedrijvigheid begon in de landen waarvan de waarde van de munt begin 1995 sterk was gestegen, hetgeen de internationale concurrentiepositie had aangetast en het investeringsklimaat ongunstig had beïnvloed. Daarna verplaatste deze zich naar landen met een verzwakkende munt of waar de binnenlandse vraag beperkt werd door de hoge rentestand en de uitholling van de koopkracht van de consument door een hogere inflatie.

De economische bedrijvigheid bleef in de eerste maanden van 1996 gering. Toch zijn er steeds meer aanwijzingen voor dat de afname van het vertrouwen in de economie voorbij is en dat de vraag in een aantal landen weer zou kunnen opveren. In de tweede helft van 1996 zou de bedrijvigheid opnieuw kunnen toenemen onder invloed van een aantal positieve factoren: i) het aanhoudend gunstig internationaal klimaat gekenmerkt door een duidelijke groei van de externe vraag in de Europese Unie en de waardeinstijging van de dollar ten opzichte van de meeste Europese valuta's, ii) de gunstige basiscondities aan vraagzijde (een hoog rendement op investeringen, een lage, dalende inflatie en een gunstige loonontwikkeling) en ten slotte iii) een aanmerkelijke versoepeling van het monetair beleid. Recentelijk zijn daar nog bijgekomen de dalende lange-termijnrente en de kentering in de onevenwichtigheden tussen de intra-europese wisselkoersen van voorjaar 1995.

Naar verwachting zal het herstel worden gedragen door de relatief hoge uitvoer uit de Gemeenschap, door een verbetering van het investeringsklimaat, alsmede door het geleidelijk toenemend, ofschoon nog steeds bescheiden, niveau van de gezinsconsumptie.

In 1995 is de gemiddelde inflatie in de Gemeenschap, gemeten aan de hand van het indexcijfer van de consumptieprijzen, licht gedaald tot 3 %. De convergentie van de prijzen is toegenomen en in de meeste Lid-Staten bedroeg de inflatie minder dan of ongeveer 3 %. De vooruitzichten voor de convergentie van de prijzen in 1996 zijn gunstig. De inflatie zal blijven dalen en in 1996 blijven steken op 2,6 %. De recente waardeinstijging van de valuta van verschillende landen die in 1995 met een inflatiepiek in de inflatie werden geconfronteerd, zal vermoedelijk nog bijdragen tot deze ontwikkeling.

De werkgelegenheid in de Europese Unie is in 1995 met 0,6 % toegenomen. Dank zij de nieuwe arbeidsplaatsen is de werkloosheid in de Europese Unie de piek van 11,3 % van de zomer van 1994 gepasseerd en gedaald tot 10,7 % in de zomer van 1995. Maar door de tragere economische groei in de tweede helft van 1995 is zij opnieuw gestegen tot 11 % in maart 1996. Gemiddeld over 1995 bedroeg zij in de Europese Unie 10,9 %. In 1996 zal het aantal nieuwe arbeidsplaatsen juist voldoende zijn om de werkloosheid te stabiliseren op het niveau van 1995.

Ondanks de dalende belastinginkomsten ten gevolge van de teruglopende economische bedrijvigheid zijn de begrotingstekorten in de Europese Unie in 1995 gemiddeld kleiner geworden (5 % van het BBP in 1995 tegen 5,5 % in 1994). De staatsschulden zijn ook nu weer toegenomen om uit te komen op 71,2 % van het BBP in 1995 tegen 68,2 % in 1994. Maar in de meeste Lid-Staten is de toename van de schuld tot staan gebracht (België, Denemarken, Ierland en Italië) of sterk vertraagd in vergelijking met de voorbije jaren. De situatie van de overheidsfinanciën zal in 1996 bij een verwacht financieringstekort van 4,4 % verder verbeteren.

2. SITUATIE EN VOORUITZICHTEN OP DE STAALMARKT

2.1. DE RUWSTAALPRODUKTIE VAN DE EUROPESE UNIE

Begin 1995 was de staalproductie in de Gemeenschap aanmerkelijk gegroeid. Maar na een periode van afnemende groei is deze in de laatste twee maanden van het jaar sterk gedaald, ofschoon zij het gehele jaar 1995 toch nog op 155,7 miljoen ton is uitgekomen, een groei van 2,6 % ten opzicht van het jaar daarvoor.

In de eerste vier maanden van 1996 heeft de geprononceerde daling van de staalproductie in de Unie zich doorgezet, enerzijds ten gevolge van de geringe bedrijvigheid in de verbruikssectoren, anderzijds door een algemene trend tot inkrimping van de voorraden. De cumulatieve daling van de produktie in de eerste vier maanden van 1996 lag in de orde van 9,3 % vergeleken met dezelfde periode in 1995.

Als de trend van de eerste vier maanden aanhoudt, zal de communautaire produktie uitkomen op 75,3 miljoen ton, hetgeen slechts 1 % lager is dan eerder door de Commissie werd geraamd ⁽¹⁾.

Wat de afzonderlijke Lid-Staten betreft, was de afname van de staalproductie het grootst in de landen met de hoogste staalproductie, waar deze 8 tot 9 % bedroeg. Dit gold evenwel niet voor het Verenigd Koninkrijk, waar de produktie in dezelfde periode met niet meer dan circa 2 % is teruggelopen.

Dank zij de geleidelijke verhoging van de bedrijvigheid in de voornaamste verbruikssectoren voor staal, met name in de auto-industrie, alsmede een licht

herstel door de aanvulling van de voorraden mag in de tweede helft van het jaar een geringe groei van de vraag naar staal in de Gemeenschap worden verwacht.

De staalproductie zal naar verwachting dan ook een positieve ontwikkeling laten zien en voor het gehele jaar 1996 uitkomen op rond 148 miljoen ton, hetgeen een daling betekent van 3,3 % ten opzichte van de vorige raming van de Commissie en van 4,9 % ten opzichte van de produktie van 1995.

De trends in de staalproductie sinds november 1995 hebben geleid tot een lagere gemiddelde benuttingsgraad van de gereedschappen, hetgeen tot voorzichtigheid maant waar het gaat om investeringen in uitbreiding van de productiecapaciteit.

In tabel 1 van de bijlage, getiteld „Vraag en aanbod van ruwstaal” wordt enerzijds een overzicht gegeven van de recente cijfers en ontwikkelingen van het verbruik, de buitenlandse handel, de staalproductie en -voorraden in de Gemeenschap van de 15 en zijn anderzijds indicatieve cijfers opgenomen omtrent de verwachte ontwikkelingen in de tweede helft van het jaar en herziene ramingen voor het jaar 1996 in zijn geheel. Om wille van de samenhang staan in deze tabel de gegevens voor de vijftien Lid-Staten die momenteel deel uitmaken van de Unie, ook waar het de periode vóór 1 januari 1995 betreft.

2.2. VOORUITZICHTEN VOOR DE TWEEDE HELFT VAN 1996

De relatief slechte prestaties van de Europese economie aan het begin van het jaar na de vertraging van de groei die zich al in de loop van de tweede helft van 1995 had afgetekend, hebben een geleidelijke verslechtering van de conjunctuur met zich mee gebracht, waardoor de economische bedrijvigheid is verzwakt met als gevolg onderbenutting van de productiecapaciteit.

Deze situatie heeft zich op de staalmarkt weerspiegeld door een duidelijke inzinking van de vraag en dus onvermijdelijk ook een daling van de prijzen van staalprodukten, hetgeen deels te wijten is aan een inkrimping van de voorraden en deels ook aan de druk van de invoer.

Het niveau van vertrouwen onder de industriële ondernemers zoals dat uit de meest recente conjunctuurstudies van maart 1996 naar voren komt, getuigt van een toenemend scepticisme over de toekomstige economische ontwikkeling. Het vertrouwen van de consumenten lijkt zich daarentegen te stabiliseren en de detailhandel is duidelijk optimistischer gestemd.

Op sectorieel niveau zijn de verwachtingen van de ondernemers duidelijk optimistischer onder de automobiel-fabrikanten en de constructeurs van niet-elektrische machines, terwijl de fabrikanten van elektrische machines van een gematigd optimisme getuigen en de ondernemers in de bouw en de sector openbare werken zich juist pessimistischer tonen.

Tegen de achtergrond van de bijna algemene budgettaire soberheid in Europa, de toegenomen belastingdruk en de moeilijkheden bij het stimuleren van de werkgelegenheid zijn de kansen op een krachtig herstel van de economische bedrijvigheid in 1996 gering.

De staalafnemers hebben bij recent overleg laten weten dit soort verwachtingen en zorgen te delen en zij toon-

⁽¹⁾ PB nr. C 38 van 10. 2. 1996, blz. 5.

den zich zeer terughoudend over de vooruitzichten voor 1996. De hoop op een geleidelijke opleving van de economische activiteit en daarmee op een stijging van het staalverbruik in de loop van de tweede helft van 1996 werd evenwel door bijna iedereen gedeeld.

Ofschoon de handelaars in staal gezien de geringe omzet en het best wel lage prijsniveau van een tamelijk moeilijke marktsituatie spreken, hebben zij zich redelijk positief uitgelaten over de verwachte ontwikkeling van de omstandigheden op de staalmarkt in de tweede helft van 1996.

In de staalverbruikssectoren (waarvan de grootste in deze vooruitzichten nog nader onder de loep zullen worden genomen) zal de productie-activiteit in de tweede helft van het jaar naar verwachting nog verder toenemen. Dit geldt vooral voor de autoindustrie, de machinebouw en de elektro-machinebouw.

De teruggelopen activiteit in de bouw in Duitsland zal bepalend zijn voor de totale resultaten in de bouwsector en de sector openbare werken, terwijl de scheepsbouw zich in de goede richting blijft ontwikkelen, zowel in Spanje als in de noordelijke landen van de Europese Unie.

De tabellen 2 en 2a van de bijlage, waarvoor de gegevens werden verstrekt door de nationale vertegenwoordigers van de staalverbruikers, geven een beeld van de verwachte ontwikkeling in de tweede helft van 1996 en over het gehele jaar voor de verschillende staalverbruikssectoren. Deze cijfers moeten echter met de nodige voorzichtigheid worden geïnterpreteerd, aangezien de opvattingen van de verschillende verbruikers over de ontwikkelingen per sector niet altijd overeenstemmen met de trends die zich aftekenen.

2.2.1. De sector primaire staalverwerking

De industrie van de primaire staalverwerking had ook aanvang 1996 over de gehele linie nog te maken met de negatieve effecten van de vertraging van de economische groei vanaf medio 1995, nog versterkt door de algemene neiging tot inkrimping van de voorraden.

Afhankelijk van de branche verliep de ontwikkeling echter meer of minder negatief, overeenkomstig de mate waarin de betrokken branche op de verbruikssectoren steunt. In de specifieke commentaren van deze vooruitzichten zal hierop nader worden ingegaan.

Het voorzichtig herstel dat zich voor 1996 heeft aangekondigd in de automobielsector, de machinebouw en de elektro-machinebouw moet tot een opleving van de bedrijvigheid leiden in bepaalde branches van de sector primaire staalverwerking, ook al zullen de resultaten over het gehele jaar naar verwachting niet beter zijn dan in 1995.

Voor de overige branches zijn de vooruitzichten daarentegen somber, aangezien de concurrentie door een gebrek aan dynamiek van de vraag uit de verbruikssectoren, de te grote voorraden en de druk van de invoer zal worden geaccentueerd, en dat op een markt waar de wingstmarges vaak toch al vrij krap zijn. In deze omstandigheden bieden integratie en inkrimping van de capaciteit de enige uitweg.

A. Stalen buizen

De totale productie van stalen buizen in de Gemeenschap bedroeg in 1995 11,4 miljoen ton, een stijging van 1,4 % ten opzichte van het jaar daarvoor en meer dan in 1992.

De productie van naadloze buizen en dunne gelaste buizen is in 1995 gestegen met respectievelijk 6 % en 5 %, terwijl de productie van buizen met een grote diameter met 15 % is teruggelopen.

De markt voor naadloze buizen heeft zich in 1995 tamelijk gunstig ontwikkeld, vooral wat de OCTG-goederen (Oil Country Tubular Goods) betreft. De uitvoer is gestegen en de toename van de invoer heeft tot op het moment waarop de vraag zich gestabiliseerd heeft, niet tot problemen geleid.

Voor 1996 zijn de vooruitzichten alleen voor OCTG-goederen nog gunstig, daar vanwege de voorraadoverschotten van eind 1995 en de teruglopende vraag naar de overige buissoorten gevreesd wordt voor een parallelle daling van het zichtbaar verbruik en van de productie met circa 10 %.

De situatie op de markt voor gelaste buizen van kleine diameter, die in de eerste helft van 1995 nog uiterst gunstig was, is vooral in het vierde kwartaal enorm verslechterd. De scherpe daling van de vraag enerzijds en de spectaculaire toename van de invoer anderzijds hebben geleid tot een stijging van de voorraden en een ongunstige ontwikkeling van de prijzen.

In de eerste maanden van 1996 was de marktsituatie voor dit soort buizen even slecht als eind 1995 en ook wat de voorraden betreft heeft de situatie zich niet genormaliseerd. Dank zij het herstel dat in de tweede helft van het jaar wordt verwacht zouden de voorraden op het normale peil kunnen komen en zou de afzet licht kunnen stijgen, waardoor de daling van de productie en het zichtbaar verbruik voor het gehele jaar tot om en nabij de 10 % beperkt zal blijven.

Wat gelaste buizen met een grote diameter betreft is de situatie even slecht als in 1995. In deze branche zal er in 1996 geen enkele verbetering optreden als er geen nieuwe exportorders worden binnengehaald.

B. Draad en andere getrokken produkten

Na een periode van grote bedrijvigheid in de communautaire industrie voor draadprodukten begin 1995, nam de groei in deze branche tot het einde van dat jaar duidelijk af en maakt zij sinds januari 1996 een bijzonder moeilijke periode door.

De situatie wordt op dit moment gekenmerkt door een scherpe daling van de afzet, stagnerende prijzen die niet langer rendabel zijn, en een zeer slappe vraag. Terwijl de kans op verbetering voor produkten van deze categorie die in de automobielsector worden gebruikt, de komende maanden nog niet geheel verkeken is, is er geen enkel teken van hoop op herstel voor draadprodukten

voor de bouw, de belangrijkste afzetmarkt voor de draadtrekkerij.

Bij het sombere klimaat in deze bedrijfstak, dat onder meer te wijten is aan het gebrek aan dynamiek bij het in de wacht slepen van nieuwe orders, mag in het gunstigste geval worden gehoopt op een achteruitgang van de bedrijvigheid met 3 %, en dat alleen als in de loop van het jaar nog een verbetering optreedt.

Ook voor getrokken produkten is de situatie in de industrie sinds eind 1995 erg ongunstig, ondanks de positieve ontwikkeling in de automobiellindustrie en de machinebouw, de voornaamste afnemers van getrokken produkten.

De daling van de verkopen in het eerste kwartaal van 1996 lag in de orde van 6 tot 8 % en dat op een markt waar de prijzen sterk worden beïnvloed door de eisen van de afnemers.

De gunstige vooruitzichten voor de verbruikssectoren, de automobiellindustrie en de machinebouw, zouden in de loop van het jaar enige verlichting moeten brengen in de situatie in deze branche, waardoor het verbruik weer bijna op het niveau van 1995 zou moeten uitkomen.

C. Koudgewalst staal en profielen

In de loop van het eerste kwartaal van 1996 is de vraag naar koudgewalst bandstaal in de Gemeenschap teruggegaan met 10 tot 15 % ten opzichte van het niveau van 1995. Tegelijkertijd zijn de prijzen voor deze produkten, die sinds medio 1995 al daalden, verder ingezakt en is de kans op een stabilisatie op korte termijn gering.

Deze ontwikkeling heeft het vertrouwen in deze branche duidelijk geschokt, waardoor er een uitgesproken pessimistische stemming heerst wat betreft de mogelijkheid dat er nog dit jaar verbetering komt in de huidige, slechte situatie. Zelfs in de Duitse industrie, die het beste imago heeft en het best scoort, wordt, gezien de in het eerste kwartaal van 1996 met meer dan 20 % afgenomen bedrijvigheid en het geringe aantal nieuwe orders, betwijfeld of er dit jaar nog kans op herstel is.

Toch kan niet worden ontkend dat de resultaten in de voornaamste verbruikssectoren, zoals de automobiellindustrie en de machinebouw, enig uitzicht bieden op een herstel in de loop van de tweede helft van het jaar, met name in het Verenigd Koninkrijk, ofschoon de verliezen in de eerste maanden van het jaar slechts zeer ten dele kunnen worden gecompenseerd en de daling van de bedrijvigheid in 1996 desondanks groot zal zijn ten opzichte van vorig jaar.

Deze ontwikkelingen doen vermoeden dat koudgewalst bandstaal steeds meer te lijden heeft van de concurrentie van gesneden bandstaal, uit de Gemeenschap of ingevoerd, en dat een herstructurering van deze branche derhalve onontkoombaar is.

De situatie in de communautaire industrie voor koudgewalst profielstaal is zo mogelijk nog slechter dan die voor koudgewalst bandstaal. Sinds medio 1995 zijn zowel de verkoopcijfers als de prijzen immers aanmerkelijk gedaald.

Voor lange profielen zal de afzet in 1996 met ongeveer 10 % teruglopen, en dat ondanks de lichte verbetering die op grond van de gunstige ontwikkeling in de autolndustrie voor de tweede helft van het jaar wordt verwacht. De daling van de vraag zal in 1996 voor brede profielen nog groter zijn, in de orde van 15 %, aangezien er in de bouw, de voornaamste afnemer van deze produkten, geen enkel teken van herstel is.

De aanzienlijke toename van de invoer sinds 1995 zowel van gewalst bandstaal als van profielstaal, die heeft bijgedragen tot de vorming van te grote voorraden, vormt een factor van instabiliteit op de markt, beperkt de bedrijvigheid in de betrokken tak van industrie in de Gemeenschap en beïnvloedt derhalve het verbruik van EGKStaal als grondstof voor verdere verwerking.

2.2.2. Het conjunctuurverloop in de bouw

De bouwsector heeft de verzwakking van de algemene conjunctuur in Europa van de tweede helft van 1995 en het begin van dit jaar duidelijk gevoeld. De eerdere prognoses van de verwachte ontwikkelingen in deze belangrijke tak van industrie voor 1996 moeten dan ook onvermijdelijk naar beneden worden bijgesteld.

De handhaving van restrictieve maatregelen om de inflatie in te dammen, met name in de landen met een dalende valutakoers, alsmede de aanzienlijke daling van de vraag naar openbare infrastructuurvoorzieningen en de effecten van het fiscaal beleid op de behoefte aan huisvesting kunnen de neerwaartse trend van de bedrijvigheid in deze sector alleen maar bevorderen.

Zo wordt Duitsland geconfronteerd met een diepe inzinking van de bedrijvigheid in de bouw, nog verergerd door de abnormaal lange winter, en Frankrijk met een lagere omzet vooral door een afname van de uit de overheidsmiddelen gefinancierde werkzaamheden. Voorts is er sprake van een zeer bescheiden groei van de investeringen in de bouw in Italië, waar deze sector vier jaar geleden volledig is ingestort, en een lichte verbetering in Spanje na een daling van de overheidsinvesteringen in de bouw die groter was dan verwacht. Het verlies van arbeidsplaatsen in de bouwsector in Europa was in de laatste jaren overigens enorm.

Verwacht wordt dat de woningbouw in 1996 nog niet uit het dal is. In Duitsland zal de verwachte inzinking in het westen van het land echter worden gecompenseerd door een nog grotere stijging van het aantal nieuwbouwwoningen in de nieuwe deelstaten.

In Frankrijk daarentegen kan de daling van de activiteit in de sociale woningbouw niet teniet worden gedaan door de nieuwbouw van particuliere woningen, ondanks de stimuleringsmaatregelen van april 1996, zoals het woningspaarplan en de renteloze leningen. In Italië wordt na de slechte resultaten van de afgelopen drie jaar een

kentering in het aantal nieuwbouwwoningen verwacht, terwijl het nieuwe vierjarenplan in Spanje naar verwachting eerder de activiteit op het gebied van renovatie en onderhoud van de bestaande woningvoorraad zal stimuleren dan de nieuwbouw.

De bedrijvigheid in de utiliteitsbouw in Duitsland zal zich na een opleving in 1995 in het westen van het land op zijn best stabiliseren, en zal in 1996 vermoedelijk, voor het eerst na de hereniging, in reële termen achteruitgaan. In Frankrijk is in 1995 in deze branche een belangrijke teruggang geconstateerd, die zal worden gevolgd door een nieuwe inkrimping van de bedrijvigheid in 1996 ten gevolge van het nog steeds negatieve verloop van zowel de particuliere als de openbare investeringen. Dank zij de verbetering van de economische situatie in het algemeen en de stimuleringsmaatregelen die eind 1995 zijn getroffen, kondigt zich in de utiliteitsbouw in Italië voor 1996 een herstel van de activiteit aan.

In Spanje daarentegen zal de utiliteitsbouw, dank zij een solide vraag uit de particuliere sector die de daling van de vraag uit de openbare sector meer dan goedmaakt, een groei vertonen die zelfs nog groter is dan in 1995.

In de weg- en waterbouw stond de activiteit sterk onder invloed van het streven naar budgettaire soberheid in de meeste Lid-Staten.

Zo lijkt het erop dat de investeringen in grote infrastructuurvoorzieningen in Duitsland dit jaar, na de afname van 1995, nog verder zullen teruglopen.

De geringe bedrijvigheid in deze branche geldt voor het gehele land, maar is in de nieuwe deelstaten geprononceerder vanwege de financiële problemen van de lokale overheden.

Voor de Franse weg- en waterbouw zou 1996 ten gevolge van de bevrozing van de overheidsuitgaven, wel eens het vijfde achtereenvolgende recessiejaar kunnen worden, ondanks de in de staatsbegroting aangekondigde verruiming van de middelen.

De investeringen in openbare werken in Italië zullen gedurende het gehele jaar gering zijn ten gevolge van de financieringsmoeilijkheden voor nieuwe projecten.

Indien nieuwe statistische gegevens niet in een andere richting wijzen, mag voor 1996 niet worden gerekend op een positief resultaat voor de Europese bouwsector over de gehele linie, ofschoon in de tweede helft van dit jaar een licht herstel mogelijk is.

2.2.3. De automobielsector in Europa

Het jaar 1995 werd uiteindelijk afgesloten met een slechts zeer bescheiden groei (+ 0,6 %) van het aantal geregistreerde nieuwe voertuigen in de Gemeenschap, ondanks de goede vooruitgang die in het begin van het jaar werd geboekt dank zij de stimuleringsmaatregelen van een aantal Lid-Staten.

Nadat de meeste van deze maatregelen medio 1995 waren verstreken bleef het aantal inschrijvingen van nieuwe voertuigen, ondanks soortgelijke initiatieven met name in Frankrijk, in de grote meerderheid van de Lid-Staten gestaag dalen, behalve in Duitsland, waar de markt zich zeer gunstig heeft ontwikkeld. Door de groei van 3,3 % op de Duitse markt zal de ontwikkeling van het aantal inschrijvingen van voertuigen in Europa in 1995 nog net positief uitvallen.

Dit resultaat strookt evenwel met de verwachtingen, gezien het feit dat het economisch herstel in de Gemeenschap niet in de eerste plaats invloed op het gezinsverbruik had.

Sinds januari 1996 wordt in diverse Lid-Staten een spectaculaire groei van het aantal nieuwe inschrijvingen waargenomen, zodat voor de gehele Europese Unie de gemiddelde groei van het aantal inschrijvingen voor de eerste drie maanden van 1996 in de orde van 6,5 % lag, vergeleken met dezelfde periode in het jaar daarvoor.

De zeer recente ontwikkeling van de verkoopcijfers voor auto's in de Gemeenschap is het resultaat van een zekere ontspanning in het gedrag van de huishoudens wat de aanschaf van een auto betreft. Zonder te willen vooruitlopen op een hypothetisch herstel van het vertrouwen van de consument, heeft de minder afwachtende houding van de eerste maanden van 1996 de Europese automobiemarkt weer een opgaande lijn doen volgen. De opleving van de economische activiteit in de loop van het jaar zou daarom tot een duurzaam herstel van de vraag naar auto's in de Europese Unie moeten leiden.

Volgens de branche zelf en de belangrijkste gespecialiseerde prognose-instituten zal de groei van het aantal inschrijvingen in de Gemeenschap in 1996 uitkomen op 2 tot 4 %. Volgens hun prognoses mogen de beste resultaten in Duitsland, Frankrijk en Italië worden tegemoet gezien.

De Gemeenschappelijke industrie in deze sector zal ook in 1996 weer profiteren van het gecombineerde effect van het herstel van de interne markt en de goede exportmogelijkheden, die in de komende maanden een hogere productie mogelijk maken.

2.3. VOORUITZICHTEN VOOR DE IMPORT EN EXPORT VAN STAALPRODUKTEN

2.3.1. Statistieken met betrekking tot de buitenlandse handel

Door de aanpassing van de statistieken over de periode vóór 1995 die betrekking hebben op de buitenlandse handel van de vijftien Lid-Staten van de Europese Unie met derde landen, kan een beoordeling worden gemaakt van de trends in de in- en uitvoer van staal naar en uit de Gemeenschap voor de eerste helft van 1995.

Door de schaarste aan statistische gegevens over de drie nieuwe Lid-Staten en de tekortkomingen bij de verzameling en bewerking van de gegevens over de buitenlandse handel kan op dit moment echter nog geen nauwkeuri-

gere beoordeling worden gegeven van het verloop van de handel in staal van de Gemeenschap voor het gehele jaar 1995 dan bij de vorige prognose.

De beschikbare cijfers over de eerste zes maanden van 1995, voor sommige Lid-Staten over een langere periode, bevestigen de trends die zich bij de opstelling van de voorgaande vooruitzichten al aftekenden: een sterke groei van de staalinvoer in de Gemeenschap in de orde van 70 % of meer, alsmede een beduidende daling (– 30 %) van de uitvoer van staalprodukten uit de Gemeenschap.

Verskillende bronnen constateren evenwel een zekere vertraging van de groei van de invoer sinds de tweede helft van 1995 en zelfs een daling sinds begin 1996 ten opzichte van de zeer hoge niveaus die in de eerste helft van 1995 waren bereikt.

De omvang van dit handelsverkeer blijft evenwel grote druk uitoefenen op de communautaire markt, waar de vraag sterk gedaald is ten gevolge van de geringere activiteit in de staalverbruikssectoren, alsmede de zich doorzettende trend in de richting van inkrimping van de voorraden bij de gebruikers en de handelaars.

Aan exportzijde is de situatie duidelijk verbeterd vergeleken met de eerste helft van 1995 en sinds begin 1996 is de export fors toegenomen.

Door de geleidelijke koersstijging van de Amerikaanse dollar zou de staaluitvoer uit de Gemeenschap in de tweede helft van 1996 nog verder moeten groeien.

Het saldo op de handelsbalans voor staal van de Gemeenschap is weer beginnen te stijgen en zal in 1996 naar verwachting weer het peil van 1994 bereiken.

Deze gunstigere trends in de communautaire staalhandel mogen evenwel niet leiden tot een foutieve inschatting van de reële mogelijkheden op de wereldmarkt. De lopende investeringen in verschillende landen en geografische regio's zullen immers ongetwijfeld leiden tot een daling van de behoeften, zodat het moeilijker zal worden voor het aanbodoverschot afzetmogelijkheden op de wereldmarkt voor staal te vinden.

De staalindustrie in de Gemeenschap heeft daarom behoefte aan een goede strategie ten aanzien van de investering en rationalisering, zodat zij beter kan vooruitlopen en inspelen op eventuele negatieve perioden van de conjunctuurecycli.

2.3.2. De Amerikaanse markt

Vanwege de conjuncturele ombuiging die in 1995 in de economie van de Verenigde Staten optrad zijn de groeicijfers voor 1996 naar beneden bijgesteld. In plaats van 2,7 %, zoals voorspeld bij de voorgaande prognose, wordt de groei nu geraamd op 2,2 %. Niettemin heeft de ontwikkeling van de dollarkoers in 1995 een gunstige invloed gehad op het concurrentievermogen van de industrie, waardoor de exportactiviteit van de VS werd bevorderd.

Ofschoon de economische groei in de Verenigde Staten in 1996 eerder bescheiden was, kan toch een voorzichtig

herstel van de vraag worden waargenomen, zeker nu de periode van inkrimping van de voorraden van eind 1995 achter de rug ligt.

Op de staalmarkt zou het verbruik langzaam moeten stijgen ten gevolge van de krachtige vraag in de mechanische en elektrische industrie en in de bouw, terwijl de bedrijvigheid in de auto-industrie stagneert ten gevolge van de flauwe vraag en de nog hoge voorraden auto's.

De staalproductie in de Verenigde Staten zal naar verwachting gelijke tred houden met het stijgende verbruik, waardoor het onzeker is of dit ook tot een duurzame stijging van de prijzen zal leiden. Overigens wordt verwacht dat het volume van de Amerikaanse staalimport, ondanks de waardeinstijging van de dollar ten opzichte van de Europese valuta's, dit jaar nog met circa 20 % zal dalen, omdat het tekort aan staalprodukten in dit land door de ingebruikname van nieuwe productiecapaciteit een dalende tendens vertoont.

2.3.3. Japan

Na de zwakke resultaten over 1995, met een groeicijfer van 0,9 % worden er in de Japanse economie in 1996 duidelijke tekenen van herstel waargenomen, waardoor het land zeker uit de recessie zal komen.

De geraamde groei voor dit jaar (2,6 %) lijkt het gevolg te zijn van de verwachte toename van de vraag naar particuliere kapitaalgoederen en civieltechnische goederen, terwijl de autoproduktie vermoedelijk zal afnemen.

Ofschoon het investeringsbeleid en de wederopbouw van Kobe hebben bijgedragen tot het herstel van de economie, beantwoorden de resultaten ervan toch niet geheel aan de verwachtingen.

De dynamiek in de machinebouw, de elektrische industrie en in mindere mate ook de scheepsbouw biedt goede hoop op een nijging tot groei van het staalverbruik in de loop van de tweede helft van 1996.

De staalproductie zou daarentegen opnieuw licht kunnen afnemen na de cumulatieve daling van 9 % over de eerste drie maanden van het jaar waardoor het mogelijk wordt de voorraadoverschotten op te gebruiken.

Het lichte herstel van de uitvoer van staalprodukten, met name naar de Chinese markt, dat werd bevorderd door de tijdelijke waardevermindering van de yen ten opzichte van de dollar, zal mogelijk niet van lange duur blijken, gezien de nog steeds harde concurrentie op de wereldstaalmarkt. Zo zou de voorziene daling van de uitvoer naar de Verenigde Staten gedeeltelijk kunnen worden gecompenseerd door de verkoop op de nog steeds levendige Aziatische markten.

2.3.4. China en Zuidoost-Azië

De inflatie in China, die van 22 % in 1994 is gedaald tot 16 % in 1995 zal in 1996 waarschijnlijk op 13 % uitkomen. Samen met de verlaging van het overheidstekort zou dit een versoepeling van het overheidsingrijpen in de economie mogelijk moeten maken. Gelet hierop zou het groeitempo in 1996 circa 10 % kunnen bedragen.

Rekening houdend met een stijging van het staalverbruik in de orde van 4 % in 1996 zal het tekort aan staalprodukten in China om en nabij 10,5 miljoen ton bedragen. Ofschoon dit tekort veel lager is dan in 1993 (31 miljoen ton) is het een zeer plausibele waarde, daar de Chinese staaluitvoer van de grote staalgroepen waarschijnlijk zal blijven groeien omwille van de verhoging van de rentabiliteit en de behoefte aan deviezen met het oog op toekomstige investeringen.

Voor de overige landen van Zuidoost-Azië vallen de groeipercentages voor 1996 in het algemeen wat bescheidener uit dan die voor afgelopen jaar, ofschoon zij nog steeds veel hoger zijn dan voor Europa.

Door de ondanks alles zeer hoge bedrijvigheid zal het staalverbruik in deze regio in 1996 nog geleidelijk toenemen waardoor de binnenlandse productie, niettegenstaande een toename van circa 5 % slechts in driekwart van de behoeften kan voorzien. Het tekort aan staalprodukten, dat op ongeveer 30 miljoen ton moet worden geschat, zal grotendeels worden gedekt door invoer uit Japan en Korea maar voor een deel ook uit de Europese Unie.

2.3.5. Latijns-Amerika

De Latijnsamerikaanse economieën zullen in 1996, na de onzekerheid ten gevolge van de Mexicaanse crisis, waarschijnlijk over de gehele linie vooruitgang boeken. De Braziliaanse economie, de bepalende factor voor de ontwikkeling van de gehele regio, blijft volgens de prognoses voor 1996 gestaag groeien (+ 3,5 %), hetgeen zal bijdragen tot de economische stabiliteit van de gehele regio.

In de loop van de tweede helft van 1996 zal het staalverbruik zich in deze regio vermoedelijk gunstiger ontwikkelen dan in dezelfde periode van 1995. Voor 1996 wordt de groei geraamd op circa 2,5 %.

De uitvoer van staalprodukten, die in 1995 licht was gedaald ten gevolge van de inzinking van de productie in Brazilië, zou in 1996 weer moeten gaan groeien. Op de exportmarkt zal Brazilië de grootste dynamiek aan de dag leggen, terwijl Mexico vooral zal kunnen profiteren van de devaluatie van de peso.

De toename van het staalverbruik die in 1996 wordt verwacht, zal overigens een iets bescheidenere groei van de invoer met zich mee brengen, qua volume in de orde van 5 %.

2.3.6. Midden- en Oost-Europa en het GOS

Voor de economieën van de landen van Midden- en Oost-Europa is in 1994 de fase van wederopleving aanbroken. Het herstel wordt gekenmerkt door een toename van verbruik, een aanzienlijke groei van de investeringen en een substantiële stijging van de productie.

Gezien de beperkingen van de lokale markten, vormde de exportactiviteit een van de voornaamste krachten achter dit herstel.

De effecten van de hervormingen zullen vooral in de toekomst merkbaar zijn en het klimaat van stabiliteit zal bevorderlijk zijn zowel voor de investeringen als voor het verbruik.

Op grond hiervan mag voor de staalproductie in 1996 worden gerekend op een groei van ongeveer 5 %, hetgeen een aanzienlijk overschot betekent dat ongetwijfeld bestemd is voor de exportmarkt, want de stijging van het verbruik in deze landen zal bijna even groot (+ 4,5 %) zijn.

Sinds de invoering van de hervormingsmaatregelen vertoont de Russische economie tekenen van een beginnende stabilisatie. Voor 1996 wordt namelijk een groei van 2 % verwacht, ofschoon hierover nog onzekerheid bestaat gezien de enorme moeilijkheden die moeten worden overwonnen.

In de staalsector en voor alle GOS-republieken tezamen zal de staalproductie in 1996 80 miljoen ton kunnen bedragen, terwijl het verbruik van eindprodukten, dat naar schatting met 2 % zal toenemen, op 45 miljoen ton zal blijven steken.

Gezien het grote productieoverschot mag worden verondersteld dat de aanwezigheid van uit deze regio afkomstig staal op de Europese en internationale markt zal toenemen.

2.3.7. Het Midden-Oosten en Afrika

De economische ontwikkeling in het Midden-Oosten en Afrika verschilt van land tot land. Toch geeft deze over de gehele linie een lichte groeitrend te zien. Enerzijds begint de privatisering en diversifiëring van de economie in Saoedi-Arabië zijn vruchten af te werpen, terwijl anderzijds een zekere vertraging van de economie optreedt in Iran, dat, met uitzondering van de oliesector, in alle sectoren met structurele problemen heeft te kampen.

Op de staalmarkt van alle landen in het Midden-Oosten en Afrika is er een tekort aan staalprodukten en de geringe toename van zowel de productie als de vraag heeft geen invloed op de mogelijkheden van export naar deze regio.

2.4. PRIJSONTWIKKELING

De dalende trend van de prijzen op de Europese markt, die medio 1995 had ingezet, duurde tot voorjaar 1996. Deze prijsinzinking was het gecombineerde resultaat van verschillende factoren, zoals de algemene vertraging van de groei en dus van de vraag naar staal, de vorming van zeer grote voorraden in de gehele produktieketen van de producenten via de voorraadhoudende handelaars tot de gebruikers, en van de grotere concurrentie van goedkope invoer uit derde landen.

Gemiddeld over alle produkten zijn de prijzen in een jaar met ongeveer 8 % gedaald, met uitschieters tot 15 % of zelfs 20 % voor bepaalde produkten.

De gevoelige inkrimping van de productie eind 1995 en begin 1996 door de meeste producenten met het oog op een beter evenwicht tussen vraag en aanbod heeft slechts

een beperkt effect op de prijsontwikkeling gehad. Op grond van een aantal aanwijzingen, zoals de normalisering van de voorraden en de verlenging van de leveringstermijnen, mag evenwel een periode van prijsstabilisatie worden verwacht en mag zelfs de mogelijkheid van een stijging van de prijzen op de Europese markt in de loop van de tweede helft van 1996 niet worden uitgesloten.

De prijzen van exportprodukten zijn al aanvang dit jaar voorzichtig beginnen te stijgen en de waardestijging van de Amerikaanse dollar maakt de verkoop op bepaalde derde markten voor de Europese producenten aantrekkelijk.

2.5. TENDENSEN PER PRODUKT

Platte produkten

— *warmgewalste breedband*

In het algemeen blijft de vraag laag en het aanbod groot. De voorraden warmgewalst breedband zijn sterk geslonken, zij het iets minder snel dan verwacht. De normalisering van de voorraden, die in sommige landen al een feit is, zal pas aan het einde van het tweede kwartaal van 1996 voor de gehele Europese Unie gelden.

De invoer uit derde landen blijft een ongunstige invloed uitoefenen op het prijsniveau voor deze produkten, met name op de Duitse en Italiaanse markt. De ontwikkeling van de uitvoer wordt onvoldoende gestimuleerd door de geringe vraag op de wereldmarkt en het niveau van de verkoopprijzen.

Ondanks alles worden er in de laatste weken enige positieve signalen opgevangen, op grond waarvan mag worden aangenomen dat de ongunstige periode ten einde loopt en dat de voorwaarden voor een positieve ontwikkeling zich aftekenen. De vraag zal zich vanaf het begin van het tweede kwartaal herstellen en zal tot het einde van 1996 een opgaande lijn blijven vertonen.

— *koudgewalste plaat*

In bepaalde sectoren zoals de auto-industrie zijn er aanwijzingen voor een voorzichtig herstel, waardoor het einde van 1996 met meer optimisme tegemoet kan worden gezien. De daling van de productie in de afgelopen maanden heeft de aanpassing van de voorraden bevorderd, die nu goed op weg zijn naar het normale peil.

De situatie aan importzijde verschilt sterk; de greep van de gewoonlijk meer actieve landen op de markt van de Europese Unie lijkt wat te verslappen, terwijl nieuwe landen, zoals Argentinië, China, Turkije, de Verenigde Staten en Zuid-Afrika, hun intrede op de markt hebben doen.

— *beklede plaat*

De situatie verschilt afhankelijk van of het gaat om produkten die voor de auto-industrie of de sectie consumptiegoederen zijn bestemd of om produkten

die voor de bouw zijn bestemd. Terwijl de situatie zich voor de eerste categorie lijkt te herstellen, blijft zij toch enigszins somber voor de tweede. Niettemin mag worden verwacht dat de vraag zich iets zal herstellen met de gebruikelijke seizoensgebonden opleving.

Voorts wordt sinds het tweede kwartaal van 1996 de stabilisering van de prijzen door de inkrimping van de voorraden en een zekere verlichting van de druk van de invoer bevorderd.

— *kwartoplaat*

Bij de platte produkten kon voor kwartoplaat worden geprofiteerd van het gunstigere verloop van de marktomstandigheden. De vraag naar kwartoplaat bleef groot en dit zal gedurende het gehele jaar wel zo blijven, vooral dank zij de grote bedrijvigheid in sectoren als buizen, de scheepsbouw en de metaal.

Ofschoon er wel exportmogelijkheden zijn, bieden deze niet altijd een voldoende hoge rentabiliteit.

Lange produkten

— *zware profielen en balken*

De slechte klimaatomstandigheden aan het begin van het jaar hebben geleid tot een daling van de activiteit in de bouw, waardoor het herstel van de vraag dat voor deze periode werd verwacht, vertraging heeft opgelopen.

Voorts bleef de omvang van de invoer uit derde landen zware druk op de prijzen van dit soort produkten uitoefenen, met name die van kleine profielen. De voorspelde toename van de vraag in de loop van het jaar zal echter aanvankelijk een zekere stabilisatie met zich meebrengen, waarna de prijzen voor het einde van het jaar geleidelijk zullen gaan toenemen.

Ofschoon er mogelijkheden bestaan voor uitvoer met name naar de Verenigde Staten en Zuidoost-Azië, is de concurrentie daar hoog en zijn de prijzen nog niet interessant genoeg.

— *Walsdraad*

De vermindering van de activiteit in de verbruikssectoren sinds het najaar van 1995 heeft zich voortgezet tot aan het begin van het jaar en de voorspelde wederopleving van de vraag in het tweede kwartaal van 1996 heeft het laten afweten. De markt voor walsdraad voor gelaste wapeningsnetten had sterk te lijden van de teruggang in de particuliere woningbouw en de publieke werken ten gevolge van het slechte weer aan het begin van het jaar. De markt voor de overige draadsoorten, die voor de mechanica en de auto-industrie zijn bestemd, worden minder sterk beïnvloed en de ontwikkeling hiervan zal sterk afhangen van de omvang van het verwachte herstel in de tweede helft van het jaar.

Wat de export betreft, wordt verwacht dat de mogelijke verwerving van nieuwe orders voor China een gunstig effect op deze sector en op het herstel van de prijzen zal hebben.

— *Betonstaal*

Voor deze produkten waren de problemen hetzelfde als voor walsdraad voor gelaste wapeningsnetten. Door het gebrek aan evenwicht tussen vraag en aanbod op de markt ten gevolge van enerzijds overcapaciteit en anderzijds de invoer vanuit derde landen blijven de prijzen onder druk staan. Ze bereikten begin dit jaar een zo laag niveau dat een stijging gezien de verwachte opleving van het verbruik door het gebruikelijke seizoensgebonden herstel van de bedrijvigheid zeer waarschijnlijk is.

— *Staalstaal*

Net als voor andere lange produkten heeft de markt voor staalstaal eind 1995 en begin 1996 een slechte periode doorgemaakt, zowel wat betreft de verkoop als wat betreft de prijzen. Dit was het gevolg van de geringe activiteit in de traditionele verbruikssectoren die de producenten dwong hun productie in te krimpen.

2.6. RUWSTAALBALANS VOOR DE TWEEDE HELFT VAN 1996 EN HERZIENING VAN DE RAMINGEN VOOR HET GEHELE JAAR

Doordat het tragere tempo van de economische ontwikkeling in de Gemeenschap, dat in het voorjaar van 1995 had ingezet, voortduurde tot in de eerste maanden van 1996, is de activiteit in de industrie achteruitgegaan.

De geringere activiteit in de voornaamste verbruikssectoren aanvang 1996 heeft dan ook een lichte daling van de vraag hebben veroorzaakt en een duidelijkere teruggang van het staalverbruik, gelet ook op de voortgezette inkrimping van de voorraden.

Niettemin mag, gezien het uitzicht op een herstel van de algemene economische activiteit in de Europese Unie in de tweede helft van 1996 een lichte groei van de industriële productie worden verwacht waardoor de achterstand tot op zekere hoogte kan worden ingelopen. Voor het gehele jaar zullen de resultaten daarom, gelet op de te verwachten ontwikkeling in de sector in het tweede kwartaal, de geringe daling van de invoer en de lichte stijging van de uitvoer, in termen van het staalverbruik niet beduidend afwijken van de cijfers voor 1995.

Op grond van de te verwachten ontwikkelingen in de tweede helft van 1996 mag ervan worden uitgegaan dat het reële staalverbruik 70 miljoen ton zal bedragen, ofwel een stijging van bijna 3,4 % ten opzichte van dezelfde periode in 1995. Het zichtbaar verbruik zal juist met 5,8 % stijgen tot 69,5 miljoen ton.

Rekening houdende met de voorziene daling van met circa 7,1 % en een lichte stijging van de uitvoer (+ 11,1 %) zal het evenwicht van de productie bij 73,5 miljoen ton worden bereikt, hetgeen een daling betekent

met 1,4 % vergeleken met de staalproductie in de tweede helft van 1995.

Voor het jaar 1996 in zijn geheel zal het werkelijke verbruik uitkomen op 144 miljoen ton, ofwel een teruggang met 0,6 % ten opzichte van het verbruik in het voorgaande jaar. Bij een vermindering van de voorraden in de tussenhandel met 1,5 miljoen ton zal het zichtbaar verbruik vermoedelijk uitkomen op 142,5 miljoen ton, hetgeen correspondeert met een lichte teruggang (– 1 % ten opzichte van 1995. Bij een volgens de prognoses gevoelige daling van de invoer (– 13,5 %) en een bescheiden stijging van de uitvoer (+ 7,5 %) wordt het productie-evenwicht geraamd op 148 miljoen ton, 4,9 % minder dan de staalproductie in 1995.

3. GRONDSTOFFEN

3.1. SCHROOT

Na twee jaar (1993 en 1994) van hoge en stabiele schrootprijzen zijn deze vanaf medio 1995 voorzichtig gaan dalen. Sinds eind 1995 lijken de prijzen van deze grondstof in de Gemeenschap te lijden onder de gevolgen van de sterk gedaalde staalproductie. Desondanks overtreffen de schrootaankopen in bepaalde regio's met een stabiele vraag naar staal de verwachtingen, zodat de prijzen geen merkbare veranderingen ondergaan.

In de komende maanden zullen de schrootprijzen naar verwachting enigszins toenemen, gelet op het verwachte herstel van de staalproductie. Desondanks zal de gestage liberalisering van de schrootmarkt in bepaalde Midden- en Oosteuropese landen en Rusland mede bepalend zijn voor de richting waarin de prijzen zich zullen ontwikkelen.

3.2. IJZERERTS

Sinds eind 1995 is de druk op de wereldmarkt voor ijzererts door de inkrimping van de staalproductie in Noord-Amerika, Europa en Japan afgenomen. Ondanks de daling van de vraag van eind 1995 zijn de ertsprijzen nog steeds gunstiger dan in 1994 en de voornaamste leveranciers van deze grondstof sluiten niet uit dat de prijzen in 1996 licht toenemen, parallel aan de verwachte groei van het verbruik.

Wereldwijd blijft de vraag hoog vanwege de voorspelde stijging van de gietijzerproductie in Azië en vooral in China, waar de recordinvoer van ijzererts van 1995 dit jaar vermoedelijk nog zal worden overtroffen. Voorts zal ten gevolge van de positieve ontwikkeling van de productie van voorgereduceerde produkten, het aanbod aan ijzererts in de vorm van korrels en brokken krap blijven.

3.3. FERROLEGERINGEN

De teruglopende staalproductie in de laatste maanden van 1995 en aan het begin van dit jaar heeft een relatieve daling van de vraag naar ferrolegeringen in de Europese Unie met zich meegebracht. Ondanks het lagere verbruikstempo bleven de prijzen van ferrolegeringen over de gehele linie stabiel op het niveau dat in de loop van 1995 was bereikt. Bepaalde legeringen zoals gecarbuureerd ferrochroom of silicium-mangaan bereikten tegen het einde van het jaar zelfs hun hoogste prijsniveau. Toch wijzen de prijzen van ferrolegeringen en in het bij-

zonder van de twee al genoemde soorten, op een terugkeer naar de gebruikelijke trend. De prijsval zal naar verwachting voor ferrochroom groter zijn vanwege het aanbodoverschot op de markt.

Voor de tweede helft van 1996 zal het herstel van de ijzerproduktie waarschijnlijk gepaard gaan aan een toename van de vraag naar ferrolegeringen. De prijzen voor deze grondstof zouden zich dan kunnen stabiliseren, of zelfs toenemen voor produkten waarvan de prijzen aan het begin van het jaar zijn gedaald.

3.4. ZINK, TIN EN NIKKEL

Het wereldwijd verbruik van zink bedroeg in 1995 7,4 miljoen ton, hetgeen een stijging van 5,7 % ten opzichte van 1994 betekent, terwijl de productie van deze grondstof in dezelfde periode weliswaar met 2,2 % steeg maar toch niet hoger kwam dan 7,3 miljoen ton.

De meest recente verwachtingen voor 1996 gaan uit van een groei van het verbruik en de productie van zink in de orde van respectievelijk 1,6 % en 2,2 %. Maar ook als de economische groei in Europa in 1996 lager uitvalt dan in 1995, zal het zinkverbruik naar verwachting nog met 25 000 ton toenemen.

In de westerse wereld zal de vraag in 1996 groter zijn dan het aanbod en zullen de voorraden flink dalen. Daardoor zou de prijs van deze grondstof op de wereldmarkt licht kunnen stijgen.

Het wereldwijd verbruik van tin bedroeg in 1995 223 700 ton. Dit betekent een stijging van het verbruik ten opzichte van 1994 met 5,1 %. De productie bleef steken op 206 500 ton, ofwel een daling van 9,6 %. In dezelfde periode zijn de handelsvoorraden teruggelopen van 39 200 tot 23 200 ton eind 1995. Volgens de gespecialiseerde instellingen zal het negatief saldo van aanbod en vraag in 1996 tussen 7 000 en 12 000 ton bedragen, een gevolg van met name de toenemende vraag naar dunne plaat ter vervanging van aluminium.

Zolang tin voordeliger is dan aluminium, zal de vraag blijven stijgen en zullen de prijzen zich stabiliseren op circa 7 500 dollar per ton.

Het wereldwijd verbruik van nikkel zal in 1996 vermoedelijk groeien als uitvloeisel van de hoge vraag vanuit Zuidoost-Azië en deels ook het GOS en de Midden- en Oosteuropese landen.

De toename van het aanbod op de wereldmarkt wordt voor het lopende jaar geraamd op 12 % en het verschil van 6 000 ton tussen aanbod en vraag zal worden gedekt door de voorraden, die dus in de komende maanden zullen blijven slinken.

De prijzen zullen fluctueren rond de huidige niveaus, zij het dat een oververhitting zoals in 1995 zal uitblijven.

4. WERKGELEGENHEID

Het grootste deel van de maatregelen in het kader van de herstructurering van de staalindustrie in de Gemeen-

schap die in 1992 van start is gegaan, is reeds doorgevoerd en het aantal getroffen werknemers is in de meeste Lid-Staten momenteel lager dan in voorgaande jaren. Alleen in de Italiaanse particuliere industrie vinden nog volop bedrijfssluitingen plaats.

In de komende jaren zal op grond van de produktiviteitsstijging en de noodzaak om de nieuwe technologische uitdagingen het hoofd te bieden waarschijnlijk nog meer werkgelegenheid verloren gaan, zij het hoe dan ook minder dan in de afgelopen jaren. En minder dan in het verleden zullen oudere werknemers de dupe worden. Enerzijds komt dit doordat er al niet meer zoveel oudere werknemers in de staalindustrie actief zijn, anderzijds doordat sommige Lid-Staten ertoe neigen de vervroegd-pensioenregelingen aan te passen of moeilijker toegankelijk te maken.

In Luxemburg zal nog een groot aantal arbeidsplaatsen worden geschrapt en het aantal werknemers bij Arbed zal voor het einde van de eeuw met meer dan 2 000 dalen. Interessant is dat Arbed in het kader van deze structurele inkrappingsmaatregel zijn toevlucht neemt tot interne en externe mobiliteit en niet tot vervroegd pensioen.

In andere landen wordt eveneens veel moeite gedaan om te voorkomen dat werknemers worden ontslagen of systematisch met het traditionele vervroegd pensioen worden gestuurd. In Frankrijk zijn bijvoorbeeld verschillende maatregelen getroffen (gefaseerde vervroegde pensionering en compensaties voor deeltijdwerk gedurende lange tijd).

Het banenverlies bedroeg voor het Europa van de Twaalf 26 132 in 1994 en 13 241 in 1995. Het netto-verlies van arbeidsplaatsen in 1996 wordt geraamd op 18 180 banen (15 060 voor EUR 12) en is vooral het gevolg van de forse inkrimping van de werkgelegenheid in de Italiaanse staalindustrie.

Het aantal werknemers dat in aanmerking komt voor EGKS-steun zal natuurlijk lager zijn dan verwacht, ondermeer doordat noch Finland, noch Zweden zullen deelnemen aan het EGKS-wederaanpassingsbeleid.

Voor 1996 is in de EGKS-begroting 87 miljoen ecu uitgetrokken voor de traditionele steun voor de wederaanpassing van werknemers in de kolen- en staalindustrie. Bijna twee derde hiervan is bestemd voor werknemers in de staalindustrie.

Dit totaalbedrag voor beide sectoren, dat duidelijk lager ligt dan de 123,8 miljoen ecu die in 1995 werden besteed, zou in ieder geval toereikend moeten zijn. Ook in de sector steenkool zal de behoefte in 1996 belangrijk lager liggen dan in 1995.

Het aanvullend sociaal programma („Sociale component staalindustrie”), dat betrekking had op de periode 1993-1995, liep op 31 december 1995 ten einde.

BIJLAGE

TABEL 1

Vraag en aanbod van ruwstaal EUR 15 ⁽¹⁾

(in miljoen ton)

	Resultaat			Raming			Prognose	
	1993	1994	Eerste helft 1995 R1	Tweede helft 1995 R1	1995	Eerste helft 1996 R2	Tweede helft 1996	1996
Zichtbaar verbruik van de verbruikers (a)	119,3	134,9	76,2	67,7	143,9	74,0	70,0	144,0
Voorraadverandering bij de handelaars (b)	— 1,0	+ 0,5	+ 2,0	— 2,0	0,0	— 1,0	— 0,5	— 1,5
Zichtbaar verbruik	118,3	135,4	78,2	65,7	143,9	73,0	69,5	142,5
Invoer EUR 15	7,0	11,1	8,6	7,0	15,6	7,5	6,5	13,5
Uitvoer EUR 15	33,8	28,4	10,6	10,8	21,4	11,0	12,0	23,0
Voorraadveranderingen bij de producenten	— 0,8	— 0,9	+ 1,0	+ 5,0	+ 6,0	— 2,0	— 2,0	— 4,0
Productie	144,3	151,8	81,2	74,5	155,7	74,5	73,5	148

⁽¹⁾ Omrekeningscoëfficiënt ruwstaal in eindprodukten: 1,1.

(R1) Herziene cijfers.

(R2) Gedeeltelijk herziene cijfers.

(a) Dit totaal benadert het reële verbruik. De voorraadveranderingen van de handelaars in alle landen behalve Duitsland, Frankrijk, het Verenigd Koninkrijk en de Benelux zijn hierin verwerkt, alsmede die van de verbruikers.

(b) Voorraadverandering bij de handelaars in Duitsland, Frankrijk, het Verenigd Koninkrijk en de Benelux.

TABEL 2

Indicatoren voor de bedrijvigheid EUR 12 ⁽¹⁾

(Indexcijfers niet gecorrigeerd voor seizoensinvloeden)

Sector	Tweede helft van 1996 ⁽²⁾	Tweede helft van 1995 ⁽²⁾	1996 ⁽¹⁾	1995 ⁽¹⁾
Metaalprodukten	103,4	102,4	105,4	104,7
Machinebouw	106,2	104,2	109,1	106,0
Elektrotechniek	106,0	102,8	109,7	105,6
Automobiellindustrie	104,2	100,7	106,8	103,8
Andere	108,8	98,3	117,3	107,8
vervoersmiddelen				
Bouwnijverheid en weg- en waterbouw	98,1	98,8	101,0	100,4

⁽¹⁾ Bij gebrek aan gegevens over het staalverbruik per sector voor Oostenrijk, Finland en Zweden hebben deze indexcijfers alleen betrekking op de verwachte ontwikkelingen in de Gemeenschap van de 12.

Deze indexcijfers voor de verwachtingen omtrent de bedrijvigheid in de verschillende staalverbruikende sectoren geven de ontwikkeling van halfjaar tot halfjaar aan. Zij werden verkregen door weging van de door de bedrijfsorganisaties van de voornaamste staalverbruikende industrieën verstrekte gegevens. Aangezien de gegevens voor sommige landen niet beschikbaar waren, zijn de cijfers deels op ramingen gebaseerd.

⁽²⁾ Tweede helft 1994 = 100.⁽³⁾ 1994 = 100.

Bron: Gegevens van de Commissie.

TABEL 2a

Ontwikkelingen in de staalverbruikende sectoren in de voornaamste landen ⁽¹⁾(Index van de bedrijvigheid ⁽²⁾)

Lid-staat	Duitsland		Frankrijk		Italië		Verenigd Koninkrijk		Spanje	
Sector/Index	II/1996	1996	II/1996	1996	II/1996	1996	II/1996	1996	II/1996	1996
Metaalprodukten	103,0	105,0	105,0	105,4	—	109,5	97,0	99,0	—	103,0
Machinebouw	110,0	108,0	110,0	111,5	—	122,0	98,0	99,0	—	126,0
Elektrotechniek	103,0	104,0	108,0	108,5	—	115,0	110,0	112,0	—	118,0
Automobiëlandustrie	105,0	106,0	102,0	100,0	—	115,0	104,0	108,0	—	113,0
Andere vervoersmiddelen	—	—	100,0	100,0	—	127,0	94,0	94,0	—	145,0
Bouwnijverheid/weg- en waterbouw	97,0	99,0	98,0	98,0	—	101,5	99,0	99,0	—	108,0

⁽¹⁾ Bron: Verenigingen van staalverbruikende industrieën.⁽²⁾ Bedrijvigheid per land:

eerste kolom, bedrijvigheidsindex voor de tweede helft van 1996 (tweede helft 1994 = 100)

tweede kolom, bedrijvigheidsindex voor 1996 (1994 = 100).

TABEL 3

Ontwikkeling van de werkgelegenheid in de staalindustrie

(inclusief leerlingen)

Land	Arbeidsplaatsen (× 1 000)		Verandering (in %)
	Referentiemaand	Meest recente maand ⁽¹⁾	
België	23,7 (januari 1995)	23,3 (januari 1996)	— 1,7
Denemarken	1,1 (november 1994)	1,1 (november 1995)	0,0
Duitsland	94,4 (januari 1995)	86,6 (januari 1996)	— 8,3
Griekenland	2,5 (december 1994)	2,5 (december 1995)	0,0
Spanje	26,6 (november 1994)	24,7 (november 1995)	— 5,7
Frankrijk	39,3 (december 1994)	38,6 (december 1995)	— 1,8
Ierland	0,4 (januari 1995)	0,4 (januari 1996)	0,0
Italië	43,9 (december 1994)	40,9 (december 1995)	— 6,8
Luxemburg	6,7 (december 1994)	6,0 (december 1995)	— 10,4
Nederland	12,9 (november 1994)	12,5 (november 1995)	— 3,1
Portugal	2,8 (december 1994)	2,6 (december 1995)	— 7,1
Verenigd Koninkrijk	38,1 (december 1994)	37,9 (december 1995)	— 0,5
EUR 12			— 5,6 ⁽²⁾

Bron: Eurostat

⁽¹⁾ Meest recente cijfers.⁽²⁾ Aangezien de referentieperiodes niet gelijk zijn, heeft dit gemiddelde cijfer slechts een indicatief karakter.

N.B.: Gemiddeld aantal arbeidsplaatsen in 1995: AU 13 000, SF 9 000 en S 21 000.

Verklaring van geen bezwaar tegen een aangemelde concentratie**(Zaak nr. IV/M.705 — Deutsche Telekom/SAP-S)**

(96/C 271/04)

(Voor de EER relevante tekst)

Op 29 maart 1996 heeft de Commissie besloten zich niet te verzetten tegen bovengenoemde aangemelde concentratie en ze verenigbaar met de gemeenschappelijke markt te verklaren. Deze beschikking is gebaseerd op artikel 6, lid 1, onder b), van Verordening (EEG) nr. 4064/89 van de Raad. De volledige tekst van de beschikking is enkel beschikbaar in het Duits en zal openbaar gemaakt worden na verwijdering van alle zakengeheimen. De tekst zal verkrijgbaar zijn:

- op papier bij de verkooppunten van het Bureau voor Officiële Publikaties der Europese Gemeenschappen (zie lijst op de laatste bladzijde van de omslag);
- in elektronische vorm in de „CDE”-versie van de CELEX-database, onder documentnummer 396M0705. CELEX is het geautomatiseerd documentatiesysteem van het Europees Gemeenschapsrecht; voor verdere informatie in verband met abonnementen, gelieve contact op te nemen met

EUR-OP

Information, Marketing and Public Relations (OP/4B)

2, rue Mercier

L-2985 Luxembourg

Telefoon: + 352-2929 42 455, fax: + 352-2929 42 763.

Verklaring van geen bezwaar tegen een aangemelde concentratie**(Zaak nr. IV/M.751 — Bayer/Hüls)**

(96/C 271/05)

(Voor de EER relevante tekst)

Op 3 juli 1996 heeft de Commissie besloten zich niet te verzetten tegen bovengenoemde aangemelde concentratie en ze verenigbaar met de gemeenschappelijke markt te verklaren. Deze beschikking is gebaseerd op artikel 6, lid 1, onder b), van Verordening (EEG) nr. 4064/89 van de Raad. De volledige tekst van de beschikking is enkel beschikbaar in het Duits en zal openbaar gemaakt worden na verwijdering van alle zakengeheimen. De tekst zal verkrijgbaar zijn:

- op papier bij de verkooppunten van het Bureau voor Officiële Publikaties der Europese Gemeenschappen (zie lijst op de laatste bladzijde van de omslag);
- in elektronische vorm in de „CDE”-versie van de CELEX-database, onder documentnummer 396M0751. CELEX is het geautomatiseerd documentatiesysteem van het Europees Gemeenschapsrecht; voor verdere informatie in verband met abonnementen, gelieve contact op te nemen met

EUR-OP

Information, Marketing and Public Relations (OP/4B)

2, rue Mercier

L-2985 Luxembourg

Telefoon: + 352-2929 42 455, fax: + 352-2929 42 763.

Voorafgaande aanmelding van een concentratie**(Zaak nr. IV/M.823 — John Deere Capital Corp./Lombard North Central plc)**

(96/C 271/06)

(Voor de EER relevante tekst)

1. Op 5 september 1996 ontving de Commissie een aanmelding van een beoogde concentratie in de zin van artikel 4 van Verordening (EEG) nr. 4064/89 van de Raad ⁽¹⁾ waarin werd medegedeeld dat de ondernemingen John Deere Capital Corporation die onder zeggenschap staat van Deere & Company (USA), en Lombard North Central plc (UK) die onder zeggenschap staat van National Westminster Bank plc (UK), in de zin van artikel 3, lid 1, onder b), van de bovengenoemde verordening gezamenlijke zeggenschap verkrijgen over John Deere Credit Ltd (UK).

2. De bedrijfswerkzaamheden van de desbetreffende ondernemingen zijn:

— John Deere Capital Corp.: vervaardiging en distributie van uitrustingen voor onder meer de landbouw;

— Lombard North Central plc: bankdiensten en andere financiële diensten.

3. Op grond van een voorlopig onderzoek is de Commissie van oordeel dat de aangemelde concentratie binnen het toepassingsgebied van Verordening (EEG) nr. 4064/89 kan vallen. Ten aanzien van dit punt wordt de definitieve beslissing echter aangehouden.

4. De Commissie verzoekt belanghebbende derden haar hun eventuele opmerkingen ten aanzien van de voorgenomen concentratie kenbaar te maken.

Deze opmerkingen moeten de Commissie uiterlijk tien dagen na dagtekening van deze bekendmaking hebben bereikt. Zij kunnen per fax ((32/2) 296 43 01/296 72 44) of per post, onder vermelding van referentie IV/M.823 — John Deere Capital Corp./Lombard North Central plc, aan onderstaand adres worden toegezonden:

Europese Commissie,
Directoraat-generaal Concurrentie (DG IV),
Directoraat B — Task Force Fusiecontrole,
Kortenberglaan 150,
B-1040 Brussel.

⁽¹⁾ PB nr. L 395 van 30. 12. 1989. Verordening gerectificeerd in PB nr. L 257 van 21. 9. 1990, blz. 13.

III

(Bekendmakingen)

COMMISSIE

Laboratoriummeubilair

Aankondiging van gegunde opdracht

(96/C 271/07)

1. **Naam, adres, telefoon- en telefaxnummer van de aanbestedende dienst:** Europese Commissie, Gemeenschappelijk Centrum voor onderzoek, vestiging Ispra, Instituut voor milieuzaken, S. Facchetti, TP 460, I-21020 Ispra.
Tel. (39-332) 78 99 69. Telefax (39-332) 78 93 28.
2. **Wijze van gunning:** Openbare procedure, Richtlijn 93/36.
3. **Aard en hoeveelheid van de geleverde producten:** Aanschaf van een mobiele eenheid voor het laboratorium voor de behandeling van afvalwater.
4. **Datum van gunning:** 26. 6. 1996.
5. **Gunningscriteria:**
 - a) in algemene volgorde:
 - mate waarin het mobiele laboratorium aan technische specificaties voldoet,
 - mate waarin de afmetingen en de vormen van het mobiele laboratorium internationale normen naleven op het gebied van weg-, spoor- en luchtvervoer,
 - mogelijkheid tot registratie door het Italiaanse Ministerie van Vervoer;
- b) prijs.
6. **Aantal ontvangen inschrijvingen:** 4.
7. **Naam en adres van de begunstigde:** GGC Electromechanics srl, Stradale Primosola 46, I-95030 Catania.
8. **Betaalde prijs:** 88 800 ECU.
- 9., 10.
11. **Datum van bekendmaking van de aankondiging van de opdracht in het Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen:** 25. 11. 1995. 95/S 226-122278/FR.
12. **Datum van verzending van de aankondiging:** 6. 9. 1996.
13. **Datum van ontvangst van de aankondiging door het BOPEG:** 6. 9. 1996.

Derde uitnodiging tot het indienen van voorstellen voor OTO-werkzaamheden in het kader van het specifiek programma voor onderzoek, technologische ontwikkeling en demonstratie op het gebied van de medische biologie en de gezondheid (1994-1998)

(96/C 271/08)

1. Naar aanleiding van het besluit van het Europees Parlement en de Raad betreffende het vierde kaderprogramma van de Europese Gemeenschap voor werkzaamheden op het gebied van onderzoek, technische ontwikkeling en demonstratie ⁽¹⁾ (1994-1998) en de beschikking van de Raad tot vaststelling van een specifiek programma voor onderzoek, technologische ontwikkeling en demonstratie op het gebied van de medische biologie en de gezondheid ⁽²⁾ nodigt de Commissie van de Europese Gemeenschappen geïnteresseerden uit voorstellen voor OTO-werkzaamheden in te dienen.

Overeenkomstig artikel 5, lid 1, van de beschikking inzake het specifiek programma is een werkprogramma opgesteld waarin de wetenschappelijke en technologische doelstellingen, de uit te voeren onderzoektaken en de voorgestelde financiële regelingen nader worden omschreven.

2. De doelstellingen en de werkzaamheden op het gebied van onderzoek, technologische ontwikkeling en demonstratie waarvoor deze uitnodiging geldt, houden verband met de in het werkprogramma beschreven gebieden.

De rechtspersonen bedoeld in artikelen 1, 2 en 3 van het besluit van de Raad betreffende de regels voor deelneming aan de specifiek programma's en het GCO ⁽³⁾ worden uitgenodigd voorstellen voor OTO-werkzaamheden in te dienen op de volgende gebieden:

Gebied 4.1. Kankeronderzoek

Gebied 4.3. Cardiovasculair onderzoek

Gebied 4.4. Onderzoek op het gebied van chronische ziekten en ouderdomsproblemen

Gebied 4.5. Onderzoek op het gebied van de arbeidsgeneeskunde en de milieugeneeskunde

Gebied 4.6. Onderzoek naar zeldzame ziekten

Gebied 6. Onderzoek op het gebied van de volksgezondheid, inclusief onderzoek voor de gezondheidszorg

Gebied 7. Biomedische ethiek

Horizontale activiteiten:

Gebied 8.1. Ethische, juridische en sociale aspecten

3. De voorstellen moeten uiterlijk op 17.12.1996 (12.00), plaatselijke tijd (het poststempel geldt als bewijs) aan de Commissie worden verzonden of vóór hetzelfde tijdstip tegen ontvangstbewijs ter plaatse worden afgegeven op het onder punt 6 vermelde adres of in een van de Bureaus van de Commissie in de Gemeenschap.

Aanvragen voor onderzoekbeurzen met een duur van 12 tot maximaal 24 maanden, afkomstig van wetenschappers die onderdaan zijn van een Lid-Staat van de Europese Unie of een ander land dat deelneemt aan het onderzoekprogramma voor medische biologie en gezondheid, kunnen in de periode 1996-1998 worden ingediend, met de volgende sluitingsdata:

31.12.1996 voor de gebieden 4, 6, 7 en 8.

31.12.1997 voor de gebieden.

De opleidingsactiviteiten mogen niet plaatsvinden in het land waarvan de aanvrager onderdaan is of waar de aanvrager meestal verblijft.

4. De werkzaamheden op het gebied van onderzoek en technologische ontwikkeling zullen over het algemeen worden uitgevoerd als projecten voor gezamenlijke rekening of gecoördineerde werkzaamheden in overeenstemming met de uitvoeringsvoorschriften die zijn vervat in bijlage III van de beschikking van de Raad tot vaststelling van genoemde specifieke programma's. Bovendien zullen bepaalde maatregelen worden uitgevoerd als voorbereidende, begeleidende, begeleidende of ondersteunde maatregelen of als specifieke maatregelen voor het programma zoals in de beschikking van de Raad en het werkprogramma is beschreven.

De selectie van de voorstellen zal gebeuren op basis van de criteria die zijn opgenomen in bijlage II bij het vierde kaderprogramma en artikel 4, lid 3, van het besluit van de Raad betreffende de regels voor deelneming aan de specifieke programma's.

De bijdrage van de Gemeenschap voor OTO-projecten voor gezamenlijke rekening bedraagt normaal niet meer dan 50 % van de totale kosten en wordt lager naarmate het project marktgerichter wordt. Universiteiten en andere instellingen die geen analytische boekhouding voeren, krijgen een vergoeding op basis van 100 % van de extra kosten. In het algemeen moeten bij de projecten minimaal 2 onafhankelijke rechtspersonen uit verschillende Lid-Staten of uit een Lid-Staat en een geassocieerd land betrokken zijn.

De bijdrage van de Gemeenschap voor gecoördineerde werkzaamheden kan tot 100 % van de coördinatiekosten bedragen, alsmede de werkzaamheden op het gebied van mobiliteit en opleiding voor zover deze voor een adequate uitvoering nodig zijn.

De bijdrage van de Gemeenschap kan voor een aantal projecten voor gezamenlijke rekening en gecoördineerde werkzaamheden tot 100 % van de kosten van de specifieke maatregelen voor dit programma bedragen.

⁽¹⁾ Besluit nr. 94/1110/EG van 26.4.1994, PB L 126 van 18.5.1994, blz. 1.

⁽²⁾ Beschikking 94/193/EG van 15.12.1994, PB L 361 van 31.12.1994, blz. 40.

⁽³⁾ Besluit 94/763/EG van de Raad van 21.11.1994, betreffende de regels voor de deelneming van ondernemingen, onderzoekcentra en universiteiten aan de activiteiten van de Europese Gemeenschap op het gebied van onderzoek, technologische ontwikkeling en demonstratie (PB L 306 van 30.11.1994, blz. 40).

Voor de OTO-projecten zullen contracten worden gesloten overeenkomstig het besluit van de Raad betreffende de regels voor deelneming aan het speciek programma. De resultaten ervan zullen worden verspreid overeenkomstig de beginselen die zijn vastgesteld in het besluit van de Raad betreffende de verspreiding van de onderzoekresultaten ⁽¹⁾.

5. Bijzondere bepalingen

De voorstellen voor demonstratieprojecten voor gezamenlijke rekening (gebied 8.2) moeten worden ingediend in functie van de specifieke gebieden die onder deze uitnodiging vallen.

Overeenkomstig artikel 129 van het Verdrag wordt gezorgd voor nauwe samenwerking tussen de onderzoekactiviteiten van dit programma en de programma's met betrekking tot de volksgezondheid en ook tussen de onderzoekactiviteiten van dit programma en actieprogramma's op het vlak van de gezondheid en veiligheidsactieprogramma's van de Gemeenschappen.

⁽¹⁾ Besluit 94/672/EG van de Raad van 21.11.1994 betreffende de regels voor de verspreiding van de onderzoekresultaten van de specifieke programma's voor onderzoek, technologische ontwikkeling en demonstratie van de Europese Gemeenschap (PB L 306 van 30.11.1994, blz. 5).

Om deelname van organisaties uit de landen van Midden- en Oost-Europa, de landen van de voormalige Sovjet-Unie en ontwikkelingslanden te bevorderen, kan de Gemeenschap financiële steun verlenen. Bijzonderheden over de mogelijkheden voor deelname van de derde landen zijn te vinden in het informatiepakket.

6. Alle informatie die in verband met de indiening van het voorstel of het contract aan de Gemeenschap wordt verstrekt, wordt vertrouwelijk behandeld.

Nadere informatie over de procedures voor de indiening van voorstellen (het informatiepakket) en het contract dat met de geselecteerde indieners zal worden gesloten, is op verzoek verkrijgbaar bij de diensten van de Commissie. Ook beschrijvingen van de werkzaamheden die tijdens eerdere en verwante programma's zijn uitgevoerd, zijn op verzoek verkrijgbaar.

Alle correspondentie in verband met deze uitnodiging dient te worden gericht aan:

EU-onderzoek op het gebied van de medische biologie en de gezondheid, CEG, DG XII-E-4, MO 75, rue de la Loi/Wetstraat 200, B-1049 Bruxelles/Brussel, telefax (32-2) 295 53 65.

Voorstellen kunnen ook worden afgegeven aan de receptie van het gebouw van DG XII, Square de Meeûs 8, B-1040 Brussel.

Projecten voor technologievalidering en technologieoverdracht

Oproep tot het indienen van voorstellen voor projecten voor technologievalidering en technologieoverdracht in het kader van het specifieke programma voor de verspreiding en exploitatie van de resultaten van de activiteiten inzake onderzoek en technologische ontwikkeling, inclusief demonstratie (1994-1998)

(Voor de EER relevante tekst)

(96/C 271/09)

1. Overeenkomstig het besluit van het Europees Parlement en van de Raad betreffende het vierde kaderprogramma van de Europese Gemeenschap van communautaire werkzaamheden op het gebied van onderzoek, technologische ontwikkeling en demonstratie (1994-1998) ⁽¹⁾ en de beschikking van de Raad houdende aanname van een specifiek programma voor de verspreiding en exploitatie van de resultaten van de activiteiten inzake onderzoek en technologische ontwikkeling, inclusief demonstratie (1994-1998) ⁽²⁾, hierna „Innovatieprogramma” genoemd, nodigt de Commissie van de Europese Gemeenschappen uit tot het indienen van voorstellen voor projecten voor technologievalidering en technologieoverdracht.

⁽¹⁾ Besluit nr. 1110/94/EG van het Europees Parlement en de Raad van 26.4.1994 betreffende het vierde kaderprogramma van de Europese Gemeenschap van communautaire werkzaamheden op het gebied van onderzoek, technologische ontwikkeling en demonstratie (1994-1998) (PB nr. 126 van 18.5.1994, blz. 1).

⁽²⁾ Beschikking nr. 94/917/EG van de Raad van 15.12.1994 (PB nr. L 361 van 31.12.1994, blz. 101).

Overeenkomstig artikel 5, lid 1, van de beschikking van de Raad houdende aanname van het bovengenoemde specifiek programma, is door de Commissie een werkprogramma opgesteld, waarin de wetenschappelijke en technologische doelstellingen en de soorten te ondernemen activiteiten, alsmede de financiële regelingen die daarop van toepassing zijn, gedetailleerd worden omschreven.

2. De in deze oproep tot het indienen van voorstellen beoogde doelstellingen en werkzaamheden op het gebied van onderzoek, technologische ontwikkeling en demonstratie hebben betrekking op de in het werkprogramma omschreven gebieden.

De rechtspersonen als bedoeld in artikelen 1, 2 en 3 van het besluit van de Raad betreffende de regels voor de deelneming aan specifieke programma's ⁽³⁾, alsmede het

⁽³⁾ Besluit nr. 94/763/EG van de Raad van 21.11.1994, betreffende de regels voor de deelneming van ondernemingen, onderzoekcentra en universiteiten aan de activiteiten van de Europese Gemeenschap op het gebied van onderzoek, technologische ontwikkeling en demonstratie (PB nr. L 306 van 30.11.1994, blz. 8).

GCO, worden uitgenodigd tot het indienen van voorstellen voor projecten.

Het is de bedoeling dat in antwoord op deze oproep voorstellen worden ingediend voor projecten voor technologievalidering en technologieoverdracht die ten doel hebben bij te dragen aan de ontwikkeling van innovaties die aan de behoeften van economische en sociale infrastructuur beantwoorden.

Onder technologieën worden verstaan de onderzoekresultaten, de know-how, de methoden en de technieken die, ongeacht of ze hun oorsprong binnen of buiten de Gemeenschap vinden, kunnen worden aangepast, getest en gebruikt in het kader van de innoverende toepassingen waarop de projecten betrekking hebben.

Met „innovatie” worden zowel radicale innovaties als progressieve („incremental”) innovaties bedoeld. Zij kunnen betrekking hebben op producten, diensten en procédés, maar ook op organisatorische vernieuwingen, in zoverre deze ertoe bijdragen om de nieuwigheid met succes op economisch en sociaal gebied te produceren, te assimileren en te exploiteren.

Het is tevens mogelijk om in het kader van deze oproep voorstellen voor begeleidende maatregelen in te dienen die betrekking hebben op acties ter bevordering en verspreiding van „goede praktijken”, methoden of andere instrumenten voor innovatiebeheer die voortvloeien uit projecten of groepen projecten inzake validering/overdracht waarvoor een communautaire bijdrage in het kader van dit programma werd verleend, of uit projecten waarvoor steun werd toegekend in het kader van vroegere programma's of acties van de Gemeenschap (met name Value, Sprint).

In de bij de Commissie ingediende projectvoorstellen wordt een globaal projectconcept beschreven en wordt een totaal budget vastgesteld voor beide projectfasen: een korte definitiefase en de eigenlijke uitvoeringsfase.

De geschikte voorstellen zullen worden geselecteerd op basis van het globale projectconcept. Eerst moet een definitiefase worden volbracht om de technisch-economische levensvatbaarheid van het project na te gaan en het plan voor de uitvoering en de financiering van het project in detail vast te stellen.

Indien de definitiefase met succes wordt voltooid, volgt de eigenlijke uitvoeringsfase van het project voor technologievalidering of technologieoverdracht.

3. De voorstellen moeten uiterlijk op 15.12.1996 om 17.00 uur plaatselijke tijd bij de Commissie aankomen op het in punt 6 hierna vermelde adres of in een van de bureaus van de Commissie in de Gemeenschap, waarbij de datum van de ontvangstbevestiging als bewijs geldt.

4. De werkzaamheden die voortvloeien uit de geselecteerde voorstellen worden in de regel voor gezamenlijke

rekening uitgevoerd, overeenkomstig de regels voor de uitvoering als bedoeld in bijlage III bij de beschikking van de Raad houdende aanneming van bovengenoemd specifiek programma. Daarnaast worden sommige maatregelen genomen als voorbereidende, begeleidende en ondersteunende maatregelen of uitgevoerd als gecoördineerde werkzaamheden als omschreven in de beschikking van de Raad en het werkprogramma.

Uit de voorstellen wordt een selectie gemaakt aan de hand van de criteria die zijn vermeld in bijlage II van het vierde kaderprogramma en in artikel 4, lid 3, van het besluit van de Raad betreffende de regels voor deelneming aan de specifieke programma's.

Voor deze werkzaamheden worden contracten gesloten met inachtneming van de bepalingen van het besluit van de Raad betreffende de regels voor deelneming aan de specifieke programma's. De resultaten zullen worden verspreid op basis van de principes van het besluit van de Raad betreffende de regels voor de verspreiding van de onderzoeksresultaten van de specifieke programma's voor onderzoek, technologische ontwikkeling en demonstratie van de Europese Gemeenschap⁽¹⁾.

5. Bijzondere bepalingen met betrekking tot organisaties uit Europese derde landen.

Teneinde de deelneming van organisaties uit de landen van Midden- en Oost-Europa en uit de Europese landen van de voormalige Sovjetunie te vergemakkelijken, kan financiële steun van de Gemeenschap worden verkregen. Nadere gegevens over de mogelijkheden voor deelneming van derde landen staan in het informatiepakket.

6. Het werkprogramma, het informatiepakket met gegevens over de procedures voor het indienen van voorstellen en een exemplaar van het standaardcontract dat met de geselecteerde deelnemers zal worden gesloten, zijn op aanvraag verkrijgbaar bij de diensten van de Commissie.

Alle correspondentie betreffende deze oproep tot het indienen van voorstellen dient (onder vermelding van de referentie „Projecten voor technologievalidering en technologieoverdracht”) naar het volgende adres te worden gestuurd:

Europese Commissie, Directoraat-generaal XIII, Telecommunicatie, informatiemarkt en exploitatie van onderzoekresultaten, DG XIII/D/1, EUFO 2174, rue Alcide de Gasperi, L-2920 Luxemburg, telefax (352) 43 01-341 29.

⁽¹⁾ Besluit nr. 94/762/EG van de Raad van 21.11.1994, betreffende de regels voor de verspreiding van de onderzoeksresultaten van de specifieke programma's voor onderzoek, technologische ontwikkeling en demonstratie van de Europese Gemeenschappen (PB nr. L 306 van 30.11.1994, blz. 5).

Uitnodiging tot het indienen van voorstellen voor gecoördineerde werkzaamheden in het kader van het specifieke programma voor onderzoek en technologische ontwikkeling, inclusief demonstratie, op het gebied van de opleiding en mobiliteit van onderzoekers (1994-1998)

(Activiteit 2)

(96/C 271/10)

1. Overeenkomstig het besluit van het Europees Parlement en de Raad betreffende het vierde kaderprogramma⁽¹⁾ en de beschikking van de Raad tot vaststelling van een specifiek programma op het gebied van de opleiding en mobiliteit van onderzoekers⁽²⁾, wacht de Commissie van de Europese Gemeenschappen voorstellen in voor gecoördineerde werkzaamheden.

Overeenkomstig artikel 5, lid 1, van de beschikking van de Raad tot vaststelling van bovengenoemd specifiek programma, heeft de Commissie een werkprogramma opgesteld waarin een uitvoerige beschrijving wordt gegeven van de wetenschappelijke en technologische doelstellingen, de soorten uit te voeren OTO-werkzaamheden alsmede de daarvoor geldende financiële regelingen.

2. De in deze uitnodiging bedoelde doelstellingen en werkzaamheden hebben betrekking op de volgende activiteit, die in het werkprogramma wordt omschreven.

Activiteit 2: Toegang tot grote onderzoekinstallaties

De natuurlijke en rechtspersonen bedoeld in de artikelen 1, 2, en 3 van het besluit van de Raad betreffende de regels voor de deelneming aan de specifieke programma's, alsmede het GCO⁽³⁾ (Gemeenschappelijk Centrum voor Onderzoek), worden verzocht voorstellen voor gecoördineerde werkzaamheden ter bevordering van de toegang tot grote onderzoekinstallaties in te dienen.

3. De voorstellen dienen uiterlijk op 16.12.1996 (12.00), plaatselijke tijd, aan de Commissie te worden verzonden (datum poststempel) dan wel te worden afgegeven op het in punt 6 genoemde adres of bij een van de bureaus van de Commissie in de Gemeenschap of de geassocieerde staten⁽⁴⁾ (datum ontvangstbewijs).

⁽¹⁾ Besluit nr. 1110/94/EG van het Europees Parlement en de Raad van 26.4.1994 betreffende het vierde kaderprogramma van de Europese Gemeenschap van communautaire werkzaamheden op het gebied van onderzoek, technologische ontwikkeling en demonstratie (1994-1998) (PB nr. L 126 van 18.5.1994, blz. 1), gewijzigd bij Besluit nr. 616/96/EG van het Europees Parlement en de Raad van 25.3.1996 (PB L 86 van 4.4.1996, blz. 69).

⁽²⁾ Beschikking 94/916/EG van de Raad van 15.12.1994 tot vaststelling van een specifiek programma voor onderzoek en technologische ontwikkeling, inclusief demonstratie, op het gebied van de opleiding en mobiliteit van onderzoekers (1994-1998) (PB nr. L 361 van 31.12.1994, blz. 90).

⁽³⁾ Besluit nr. 94/763/EG van de Raad van 21.11.1994 betreffende de regels voor de deelneming van ondernemingen, onderzoekcentra en universiteiten aan de activiteiten van de Europese Gemeenschap op het gebied van onderzoek, technologische ontwikkeling en demonstratie (PB nr. L 306 van 30.11.1994, blz. 8).

⁽⁴⁾ Een geassocieerde staat is een niet-Lid-Staat die een overeenkomst met de Gemeenschap heeft ondertekend voor associatie bij de uitvoering van het specifieke programma op het gebied van de opleiding en mobiliteit van onderzoekers, met inbegrip van de financiering daarvan.

4. De voorstellen zullen worden geselecteerd aan de hand van de criteria die zijn vermeld in bijlage II van het vierde kaderprogramma, artikel 4, lid 3, van het besluit van de Raad inzake de deelneming aan de specifieke programma's, alsmede het werkprogramma. Bij de selectie wordt ook beoordeeld of de indieners de gecoördineerde werkzaamheden en de mogelijke resultaten daarvan, in de vorm van de verwachte kwalitatieve en kwantitatieve verbetering van de toegang voor onderzoekers tot onder deze gecoördineerde werkzaamheden vallende grote installaties, doelmatig kunnen beheren.

De bijdrage van de Gemeenschap aan gecoördineerde werkzaamheden zal maximaal 100 % van de kosten van de coördinatie bedragen.

Voor gecoördineerde werkzaamheden worden contracten gesloten met inachtneming van het besluit van de Raad inzake de deelneming aan de specifieke programma's en de resultaten van de werkzaamheden worden verspreid op basis van de beginselen neergelegd in het besluit van de Raad betreffende de regels voor de verspreiding van de onderzoekresultaten⁽⁵⁾.

5. Bijzondere bepalingen met betrekking tot deze uitnodiging

Deze uitnodiging geldt alleen voor gecoördineerde werkzaamheden ter ondersteuning van ronde-tafelbijeenkomsten in het kader van de activiteit voor de toegang tot grote installaties. Bij deze ronde-tafelbijeenkomsten worden de exploitanten van installaties die uit hoofde van het huidige programma of eerdere programma's op een bepaald gebied ondersteuning genieten of hebben genoten, in contact gebracht met vertegenwoordigers van de gebruikers en andere belanghebbenden.

De gecoördineerde werkzaamheden behelzen in ieder geval de organisatie van de ronde-tafelbijeenkomst op tarisatie van de wetenschappelijke behoefte aan toegang tot installaties, het bevorderen van wetenschappelijke en technologische activiteiten en het verrichten van andere studies die kunnen bijdragen aan de doelstellingen van de ronde-tafelbijeenkomst.

Gecoördineerde werkzaamheden moeten worden gecoördineerd door een contractant namens een grote installatie die in het kader van het programma steun voor toegang ontvangt.

Teneinde de deelname van organisaties uit de landen van Midden- en Oost-Europa en de voormalige Sovjet-Unie te vergemakkelijken, kan worden voorzien in enige financiële ondersteuning door de Gemeenschap. Nadere

⁽⁵⁾ Besluit nr. 94/762/EG van de Raad van 21.11.1994 betreffende de regels voor de verspreiding van de onderzoekresultaten van de specifieke programma's voor onderzoek, technologische ontwikkeling en demonstratie van de Europese Gemeenschap (PB nr. L 306 van 30.11.1994, blz. 5).

bijzonderheden inzake de mogelijkheden tot deelname van derde landen zijn te vinden in het informatiepakket.

6. Het werkprogramma, het informatiepakket met de gegevens over de procedures voor het indienen van voorstellen en een exemplaar van het standaardcontract dat met de geselecteerde deelnemers zal worden gesloten, kunnen op aanvraag worden verkregen bij de Commissie. Een beschrijving van de in het kader van voorgaande

en verwante programma's uitgevoerde werkzaamheden, wordt eveneens op verzoek toegezonden.

Voorstellen voor gecoördineerde werkzaamheden en correspondentie moeten worden gericht aan:

Commissie van de Europese Gemeenschappen,
DG XII/G-2, bureau MO-75 5/30, rue de la Loi/Wet-
straat 200, B-1049 Bruxelles/Brussel.

OTO vervoer

Voorpublicatie betreffende de derde oproep voor voorstellen voor het specifieke programma voor onderzoek, technologische ontwikkeling en demonstratie op het gebied van vervoer (1994-1998)

(96/C 271/11)

Conform het Besluit van de Raad inzake het specifieke programma voor onderzoek en technologische ontwikkeling, inclusief demonstratie, op het gebied van vervoer⁽¹⁾, zal de derde oproep voor voorstellen voor dit programma gepubliceerd worden in het Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen van 17.12.1996. Deze volgt na de eerste oproep voor voorstellen, die is gepubliceerd op 17.1.1995⁽²⁾ en de tweede oproep voor voorstellen, die is gepubliceerd op 15.12.1995⁽³⁾.

De uiterste datum voor de indiening van voorstellen in reactie op deze oproep is voorlopig 17.3.1997 (12.00), maar onderzoekers die voorstellen willen indienen, worden erop gewezen dat de Commissie de uiterste datum voor de indiening van voorstellen zal bevestigen als de officiële oproep wordt gepubliceerd.

Het werkprogramma dat nadere inlichtingen bevat over de gebieden en taken van de onderzoekprogramma's

voor vervoer en het informatiepakket dat de procedures beschrijft voor de indiening van voorstellen, alsmede de vorm van de overeenkomst die wordt gesloten met geselecteerde gegadigden, zullen op verzoek verkrijgbaar zijn bij de diensten van de Commissie.

Op het moment van publicatie van de derde oproep zal ook nadere herziene informatie beschikbaar zijn, zodat gegadigden zich een duidelijk beeld van de onderzoektaken kunnen vormen.

Voorts worden gegadigden gewezen op de voorlichtingsdag die voor de derde oproep zal worden gehouden op 11.12.1996 in B-Brussel.

Alle correspondentie omtrent deze oproep dient men te richten aan:

Commissie van de Europese Gemeenschappen,
DG VII-E (BU 31, 4/83), rue de la Loi/Wetstraat 200,
B-1049 Bruxelles/Brussel, tel. (32-2) 295 43 00, telefax
(32-2) 295 43 49. E-mail: Karen.Saelens@dg7.cec.be.

⁽¹⁾ Besluit 94/914/EG van 15.12.1994; PB nr. L 361 van 31.12.1994, blz. 56.

⁽²⁾ PB nr. C 12 van 17.1.1995, blz. 8.

⁽³⁾ PB nr. C 337 van 15.12.1995, blz. 40.

Programma voor opleiding en mobiliteit van onderzoekers**Uitnodiging tot het indienen van voorstellen voor OTO-acties in het kader van het specifieke programma voor onderzoek, technologische ontwikkeling en demonstratie op het gebied van de opleiding en mobiliteit van onderzoekers (1994-1998)**

(96/C 271/12)

1. In overeenstemming met het besluit van het Europees Parlement en de Raad tot goedkeuring van het vierde kaderprogramma van de Europese Gemeenschap voor werkzaamheden op het gebied van onderzoek en technologische ontwikkeling en demonstratie ⁽¹⁾ (1994-1998) en met de beschikking van de Raad tot vaststelling van een specifiek programma voor onderzoek en technologische ontwikkeling, inclusief demonstratie, op het gebied van de opleiding en mobiliteit van onderzoekers (1994-1998) ⁽²⁾, wacht de Commissie van de Europese Gemeenschappen voorstellen voor OTO-acties in.

Overeenkomstig artikel 5, lid 1, van de beschikking van de Raad tot vaststelling van voornoemd specifiek programma heeft de Commissie een werkprogramma opgesteld waarin de wetenschappelijke en technologische doelstellingen en de aard van de uit te voeren OTO-acties, alsmede de financiële regelingen die met het oog daarop moeten worden getroffen, gedetailleerd uiteengezet worden.

2. Doelstellingen en werkzaamheden op het gebied van onderzoek, technologische ontwikkeling en demonstratie die bij deze uitnodiging tot het indienen van voorstellen worden beoogd, hebben betrekking op de in het werkprogramma omschreven terreinen. Deze uitnodiging tot het indienen van voorstellen betreft de volgende activiteit van het specifieke programma:

Activiteit 3: Wetenschappelijke vorming door middel van onderzoek

De deelnemers aan deze activiteit zijn enerzijds onderzoekers, hoofdzakelijk houders van een doctoraal diploma of van een daarmee gelijkwaardig getuigschrift ⁽³⁾, die zich buiten hun land van oorsprong wensen te vormen of specialiseren en anderzijds de onderzoekinstellingen die hen ontvangen. Begunstigden van deze activiteit worden als „Marie-Curiebursalen” aangeduid.

De onderzoekers moeten onderdanen van één van de Lid-Staten of van een geassocieerd land ⁽⁴⁾ zijn.

De onderzoekinstellingen moeten rechtspersoonlijkheid hebben, in de Gemeenschap of in een geassocieerd land gevestigd zijn en de capaciteit bezitten om wetenschappelijke opleidingen door middel van onderzoek te verzorgen.

3. De activiteit zal worden uitgevoerd overeenkomstig het bepaalde in bijlage III van de beschikking inzake het specifieke programma.

4. De voorstellen zullen worden geselecteerd aan de hand van de in bijlage II van het vierde kaderprogramma en in artikel 4, lid 3, van het besluit van de Raad betreffende de regels voor deelneming aan de specifieke programma's ⁽⁵⁾ uiteengezette criteria.

De OTO-acties zullen worden geregeld in contracten gebaseerd op het besluit van de Raad betreffende de regels voor deelneming aan de specifieke programma's en de resultaten ervan zullen worden verspreid op basis van de principes uiteengezet in het besluit van de Raad betreffende de regels voor de verspreiding van de onderzoekresultaten van de specifieke programma's voor onderzoek, technologische ontwikkeling en demonstratie van de Europese Gemeenschap ⁽⁶⁾.

5. Speciale maatregelen (verwijzend naar de werkzaamheden op het gebied van onderzoek en technologische ontwikkeling beschreven in het werkprogramma):

Het programma heeft tot doel het bevorderen, door de stimulering van opleiding en mobiliteit van onderzoekers, van een kwantitatieve en kwalitatieve verbetering van het onderzoekspotentieel (menselijke factor) in de Gemeenschap en de geassocieerde landen.

Het programma bestrijkt alle gebieden van de exacte wetenschappen, natuurwetenschappen, economische en managementwetenschap, alsmede sociale en menswetenschappen die tot de verwezenlijking van de doelstellingen van het vierde kaderprogramma bijdragen. Om de creativiteit en innovatieve inbreng van de onderzoekers bij het opzetten van hun projecten te stimuleren heeft men wil-

⁽¹⁾ Besluit 1110/94/EG van het Europees Parlement en de Raad van 26.4.1994 betreffende het vierde kaderprogramma van de Europese Gemeenschap van communautaire werkzaamheden op het gebied van onderzoek, technische ontwikkeling en demonstratie (1994-1998) (PB nr. L 126 van 18.5.1994, blz. 1), gewijzigd bij Besluit 616/96/EG van het Europees Parlement en de Raad van 25.3.1996 (PB nr. L 86 van 4.4.1996, blz. 69).

⁽²⁾ Beschikking 916/94/EG van de Raad van 15.12.1994 tot vaststelling van een specifiek programma voor onderzoek en technologische ontwikkeling, inclusief demonstratie, op het gebied van de opleiding en mobiliteit van onderzoekers (1994-1998) (PB nr. L 361 van 31.12.1994, blz. 90).

⁽³⁾ Zie ook sectie 5.A voor meer bijzonderheden.

⁽⁴⁾ Een geassocieerd land is een niet-Lid-Staat die een overeenkomst met de Gemeenschap heeft ondertekend voor deelneming aan het specifieke OTO-programma op het gebied van opleiding en mobiliteit van onderzoekers, financiering inbegrepen.

⁽⁵⁾ Besluit 94/763/EG van de Raad van 21.11.1994 betreffende de regels voor de deelneming van ondernemingen, onderzoekcentra en universiteiten aan de activiteiten van de Europese Gemeenschap op het gebied van onderzoek, technologische ontwikkeling en demonstratie (PB nr. L 306 van 30.11.1994, blz. 8).

⁽⁶⁾ Besluit 94/762/EG van de Raad van 21.11.1994 betreffende de regels voor de verspreiding van de onderzoekresultaten van de specifieke programma's voor onderzoek, technologische ontwikkeling en demonstratie van de Europese Gemeenschap (PB nr. L 306 van 30.11.1994, blz. 5).

len afzien van het aangeven van doelstellingen of het stellen van prioriteiten op de onder het programma vallende gebieden. De projecten zullen hoofdzakelijk op hun wetenschappelijke betekenis beoordeeld en geselecteerd worden.

Hoewel het voornaamste toetsingscriterium het wetenschappelijk gehalte is, zal bij het selectieproces tevens worden gekeken naar de wetenschappelijke en technologische consistentie en de mate waarin industrie en MKB (industriële onderzoekers, als gastheer optredende industriële onderzoekinstellingen of projecten van industrieel belang) bij dit programma worden betrokken. In dit verband zal bijzondere aandacht worden geschonken aan vormingsactiviteiten op het vlak van de zich als gevolg van de nieuwe technologieën in het bedrijfsleven voltrekende veranderingen.

Bij activiteit 3 ligt het accent op de vorming van Europese onderzoekers op postdoctoraal niveau door middel van onderzoek en het bevorderen van een grotere mate van mobiliteit.

In het kader van deze activiteit wordt met drie typen toelagen gewerkt: opleidingsbeurzen, terugkeerbeurzen (return fellowships) en mobiliteitsbeurzen voor gevestigde onderzoekers.

A. Opleidingsbeurzen

Deze beurzen zijn bestemd voor postdoctorale onderzoekers die zich willen vormen of specialiseren buiten hun land van oorsprong of het land waar zij recent woonachtig waren. Een postdoctoraal onderzoeker is een wetenschapsbeoefenaar die in het bezit is van een doctorsgraad of een hiermee gelijk te stellen opleidingsniveau heeft, dan wel ten minste vier jaar voltijdse onderzoekervaring op postuniversitair niveau heeft.

Opleidingstoelagen kunnen ook worden aangeboden aan postuniversitaire onderzoekers. Een postuniversitair onderzoeker is houder van een aan een universiteit of hiermee gelijk te stellen hogere-onderwijsinstelling behaald diploma, die de houder (na promotie) rechtstreeks toegang geeft tot het doctoraat of een daaraan gelijkwaardige kwalificatie.

Via de communautaire steun zullen, voor gepromoveerden gedurende een tijdvak van zes maanden tot twee jaar en wat postuniversitaire onderzoekers betreft gedurende een tijdvak van zes maanden tot drie jaar, een toelage voor de onderzoeker en een bijdrage in de onderzoek- en administratiekosten van de gastinstelling worden verstrekt.

B. Terugkeerbeurzen

Terugkeerbeurzen zijn bestemd voor onderzoekers uit probleemgebieden die willen terugkeren naar en onderzoek wensen te doen in een probleemgebied in hun land van oorsprong en die:

- in het kader van dit programma voor ten minste twee jaar een volledige opleidingsbeurs voor gepromoveerden hebben ontvangen,

of

- in het kader van het programma menselijk potentieel en mobiliteit een beurs voor gepromoveerden voor ten minste 20 maanden hebben ontvangen.

Via de Gemeenschap worden gedurende maximaal twaalf maanden een toelage voor de onderzoeker en een bijdrage in het onderzoek en de administratiekosten van de gastinstelling verstrekt.

C. Mobiliteitsbeurzen voor gevestigde onderzoekers

Deze toelagen zijn uitsluitend bestemd voor gevestigde onderzoekers die zich willen aansluiten bij een onderzoekteam in een buiten hun land van oorsprong gelegen probleemgebied, om zo hun kennis en onderzoekervaring met de andere onderzoekers te kunnen delen. Gegadigden voor deze beurzen moeten aantoonbaar ten minste acht jaar voltijdse onderzoekervaring op postuniversitair niveau hebben.

De communautaire steun voorziet in een toelage voor de onderzoeker, alsmede in een bijdrage in de onderzoek- en administratiekosten van de gastinstelling, en dit voor een periode van drie maanden tot één jaar.

6. Sluitingsdatum

Voorstellen voor activiteiten op het gebied van opleiding door onderzoek (A. opleidingsbeurzen, B. terugkeerbeurzen, C. beurzen voor gevestigde onderzoekers) dienen vóór 16. 12. 1996 (12.00 uur plaatselijke tijd) in het bezit van de Commissie te zijn (voor adres zie par. 8).

7. Alle informatie die de Commissie over het voorstel of het contract ontvangt zal als vertrouwelijk worden beschouwd.

8. De volgende documenten kunnen bij de diensten van de Commissie worden aangevraagd (zie ook Internet-adres - TMR homepage, <http://www.cordis.lu/tmr/home.html>):

- het werkprogramma;
- de informatiebrochure („Informatiepakket”) met daarin een beschrijving van de voor het indienen te volgen procedure, het aanvraagformulier, een exemplaar van het met de gastinstelling te sluiten typecontract, alsmede de op deze contracten van toepassing zijnde algemene voorwaarden.

Aanvragen voor informatiebrochures dienen van naam en volledig adres (geen postbusnummers a.u.b.) te zijn voorzien en te worden toegezonden aan:

TMR Information Package, Europese Commissie, DG XII/G-3, MO 75 5/34, Montoyerstraat 75, B-1040 Brussel, tel. (32-2) 296 02 54, telefax (32-2) 296 21 36/296 21 33/295 69 95/296 32 70, E-mail: tmr-grants@dg12.cec.be.

Joule-Thermie-programma**Oproep tot het indienen van demonstratievoorstellen voor het specifieke programma voor onderzoek en technologische ontwikkeling, inclusief demonstratie, inzake niet-nucleaire energie (1996-1997)**

(96/C 271/13)

Overeenkomstig het Besluit van het Europees Parlement en de Raad betreffende het vierde kaderprogramma van de Europese Gemeenschap van communautaire werkzaamheden op het gebied van onderzoek, technologische ontwikkeling en demonstratie ⁽¹⁾ (1994-1998) en het Besluit van de Raad ter goedkeuring van een specifiek programma voor onderzoek en technologische ontwikkeling, inclusief demonstratie, op het gebied van niet-nucleaire energie ⁽²⁾, wenst de Commissie van de Europese Gemeenschappen op te roepen tot het indienen van voorstellen voor demonstratieprojecten.

In overeenstemming met artikel 5.1 van het Besluit van de Raad ter goedkeuring van het specifieke programma werd een werkprogramma opgesteld waarin de gedetailleerde wetenschappelijke en technologische doelstellingen, de soorten acties en de financiële regelingen die hiervoor gelden, worden beschreven.

2. De doelstellingen en demonstratiewerkzaamheden waarover onderhavige oproep gaat, hebben betrekking op de vakgebieden uit het werkprogramma.

De rechtspersonen die vermeld zijn in artikelen 1, 2 en 3 van het Besluit van de Raad over de regels voor deelname aan de specifieke programma's en het GCO ⁽³⁾, worden verzocht demonstratievoorstellen in te dienen voor de volgende gebieden:

Hoofdstuk 2: Rationeel energiegebruik (REG)

- 2.1 REG in gebouwen;
- 2.2 REG in de industrie;
- 2.3 Energiesector en brandstofcellen;
- 2.4 REG in vervoer en stedelijke infrastructuur.

Hoofdstuk 3: Hernieuwbare energiebronnen (RES)

- 3.2 Zonnecellen;
- 3.3 Hernieuwbare energiebronnen in gebouwen;
- 3.4 Windenergie;
- 3.5 Energie uit biomassa en afval;
- 3.6 Hydro-elektrische installaties;

3.7 Geothermische energie;

3.8 Energie-opslag en verdere opties (zonne-elektricititeit).

Hoofdstuk 4: Fossiele brandstoffen

4.1 Vaste brandstoffen;

4.4 Koolwaterstoffen.

De bijdrage van de Gemeenschap aan de demonstratieprojecten zal maximaal 40 % van de in aanmerking komende kosten van het project belopen. Normaliter dienen bij de demonstratieprojecten ten minste 2 niet-aangesloten partners uit diverse Lid-Staten betrokken te zijn of uit ten minste 1 Lid-Staat en 1 geassocieerde staat.

3. De voorstellen dienen bij de Commissie aan te komen vóór 31. 1. 1997 (12.00), plaatselijke tijd.

Informatie die in het kader van een voorstel of opdracht aan de Commissie wordt verschaft, zal vertrouwelijk worden behandeld.

4. Gedetailleerde informatie over procedures en voorwaarden voor het indienen van voorstellen, selectiecriteria, gunningsprincipes van de Gemeenschap en het contract dat zal worden gesloten met de geselecteerde gegadigden zijn op aanvraag verkrijgbaar bij de diensten van de Commissie.

5. De voorwaarden en referenties van de officiële oproep tot het indienen van voorstellen, gepubliceerd in het Publikatieblad van 15. 12. 1994 ⁽⁴⁾, met een beschrijving van delen van het werkprogramma voor strategie en verspreiding, zijn nog steeds geldig. Er is echter een nieuwe brochure voor het indienen van voorstellen inzake OTO-strategie, verspreiding en het MKB met actuele informatie ter beschikking. De gegadigden wordt aangeraden deze nieuwe versie te raadplegen voor zij hun voorstel indienen.

6. De voorstellen betreffende de levering van diensten aan de Commissie vallen niet onder onderhavige oproep; hiervoor zullen namelijk later oproepen tot het indienen van inschrijvingen worden gepubliceerd.

Alle briefwisseling over onderhavige oproep, alsmede de voorstellen (1 origineel en 25 kopieën voor demonstratieprojecten), dienen te worden gericht aan:

Europese Commissie, Directoraat-generaal XVII-D, avenue de Tervueren/Tervurenlaan 226, B-1150 Bruxelles/Brussel, tel. (32-2) 295 74 85, telefax (32-2) 295 05 77, telex COMEU B 21877.

⁽¹⁾ Besluit 1110/94/EG van 26. 4. 1994; PB nr. L 126 van 18. 5. 1994, blz. 1.

⁽²⁾ Besluit 806/94/EG van 23. 11. 1994; PB nr. L 334 van 22. 12. 1994, blz. 87.

⁽³⁾ Besluit van 21. 11. 1994 betreffende regels voor deelname van ondernemingen, onderzoekscentra en universiteiten in onderzoek, technologische ontwikkeling en demonstratiewerkzaamheden van de Europese Gemeenschappen; PB nr. L 306 van 30. 11. 1994, blz. 8.

⁽⁴⁾ PB nr. C 357 van 15. 12. 1994, blz. 21.

Joule-Thermie

Uitnodiging tot indiening van voorstellen voor een demonstratieproject inzake geavanceerde, met poederkool gestookte krachtcentrales met een ultra-superkritische stoomcyclus (U.S.C)

(96/C 271/14)

De activiteiten van de Gemeenschap in het kader van het Joule-Thermie programma voor onderzoek, technologische ontwikkeling en demonstratie op het gebied van niet-nucleaire energie zijn gericht op het ontwerp en de demonstratie van efficiënte, schonere en veiligere technologieën om de opwekking en het gebruik van energie in beter evenwicht te brengen met de natuur en de diverse aspecten van economische ontwikkeling. In dit verband dient de actie van de Gemeenschap eerst en vooral het terugdringen van de uitstoot van schadelijke stoffen te begeleiden en aan te moedigen, alsmede de omschakeling en het efficiënte gebruik van met fossiele brandstoffen gestookte krachtcentrales te bevorderen.

Dankzij het gebruik van nieuwe metallurgische materialen kunnen conventionele kolengestookte centrales stoomtemperaturen bereiken van meer dan 700 °C, waardoor de efficiëntie in nieuwe of gemoderniseerde centrales tot meer dan 55 % toeneemt en de uitstoot van kooldioxide en andere schadelijke stoffen wezenlijk wordt verminderd.

Ter aanmoediging van de ontwikkeling van deze technologie wenst de Europese Commissie voorstellen te ontvangen voor de demonstratie van geavanceerde, met poederkool gestookte krachtcentrales met een U.S.C.-stoomcyclus. Het geplande project betreft zowel Joule- als Thermie-activiteiten en is voor het OTO en de demonstratie van de toepassing van stoomvoorwaarden met hoge temperaturen (maximaal 750 °C) die nieuwe materialen gebruiken, inclusief superlegeringen, ontwikkeld binnen het Cost 501-programma. Gegadigden dienen een gefaseerd project in te dienen voor de demonstratie van het U.S.C.-concept in een conventionele krachtcentrale om de betrouwbaarheid, beschikbaarheid en ladingsvolgorde bij hoge temperaturen in stoomturbines aan te tonen.

De Commissie wil een contract gunnen voor de eerste demonstratiefase(n) en zal naderhand, op het geschikte tijdstip (een) oproep(en) bekendmaken voor werkzaamheden voor volgende fasen. Terwijl deze uitnodiging de demonstratie van de technologie in kwestie betreft, mogen voorstellen ook relevante ondersteunende werkzaamheden bevatten.

Het project dient de systemen en fabricagewijzen te ontwikkelen voor boiler- en turbine-installaties in een met poederkool gestookte centrale en de haalbaarheid aan te

tonen een continu efficiënt en betrouwbaar bedrijf gedurende een periode van ten minste 15 000 uur bij temperaturen tot en hoger dan 700 °C bij de juiste stoomdruk. Hiertoe dient de demonstratie gefaseerd te worden uitgevoerd, in combinatie met, maar met minimale interferentie met, het beheer van een standaard, conventionele met poederkool gestookte centrale op commerciële schaal. Het einddoel is de toepassing van U.S.C.-technologie in nieuwe met poederkool gestookte centrales, zonder het risico van schaalvergroting.

Voorstellen moeten worden ingediend door consortia, inclusief ondernemingen uit minstens drie verschillende Lid-Staten waarbij leveranciers, contractanten en gebruikers (krachtcentrales) zijn betrokken die dergelijke U.S.C.-uitrusting kunnen verstrekken en gebruiken voor toepassing in de EU en voor export naar andere delen van de wereld waar waarschijnlijk kolengestookte centrales zullen worden gebouwd.

Gegadigden dienen nauwkeurig hun besef en begrip van op dit terrein reeds verricht OTO-werk aan te tonen en deze en eventueel ondersteunende werkzaamheden voort te kunnen zetten die nodig zijn voor commercieel bedrijf. Men dient zoveel mogelijk gebruik te maken van de in Europa beschikbare expertise. Men dient tevens maatregelen te treffen voor het gebruik van deze ervaring en ondersteunende faciliteiten voor de oplossing van technische kwesties die zich eventueel voordoen tijdens de ontwikkeling van het project en het demonstratieprogramma.

Indiening van voorstellen

Aanmelding dient te geschieden met behulp van het 1996/1997 Thermie-aanmeldingsformulier.

De formulieren en nadere inlichtingen zijn verkrijgbaar bij:

De heer W. Folkertsma, Europese Commissie, Directoraat-generaal Energie, avenue de Tervuren/Tervurenlaan 226-236, B-1150 Bruxelles/Brussel, telefax (32-2) 295 05 77.

Projectvoorstellen moeten worden gericht aan de Commissie op het vermelde adres vóór 31.1.1997 (12.00), plaatselijke tijd.

OTO-programma op het gebied van niet-nucleaire energie

Tweede Uitnodiging tot het indienen van voorstellen voor OTO-werkzaamheden in het kader van het specifieke programma voor onderzoek en technologische ontwikkeling, inclusief demonstratie, op het gebied van niet-nucleaire energie

(96/C 271/15)

1. Overeenkomstig het besluit van het Europees Parlement en de Raad waarbij het vierde kaderprogramma van de Europese Gemeenschap voor communautaire werkzaamheden op het gebied van onderzoek, technologische ontwikkeling en demonstratie (1994-1998) ⁽¹⁾ aangenomen is en de beschikking van de Raad tot vaststelling van een specifiek programma voor onderzoek en technologische ontwikkeling, inclusief demonstratie, op het gebied van niet-nucleaire energie ⁽²⁾, wacht de Commissie van de Europese Gemeenschappen voorstellen in voor werkzaamheden op het gebied van onderzoek en technologische ontwikkeling (OTO).

Overeenkomstig artikel 5, lid 1, van de beschikking van de Raad tot vaststelling van bovengenoemd specifiek programma, heeft de Commissie een werkprogramma opgesteld waarin een uitvoerige beschrijving wordt gegeven van de wetenschappelijke en technologische doelstellingen, de soorten uit te voeren OTO-werkzaamheden alsmede de daarvoor geldende financiële regelingen.

2. De in deze uitnodiging bedoelde doelstellingen en werkzaamheden op het gebied van onderzoek, technologische ontwikkeling en demonstratie ⁽³⁾ hebben betrekking op de in het werkprogramma omschreven gebieden.

De natuurlijke en rechtspersonen bedoeld in de artikelen 1, 2 en 3 van het besluit van de Raad betreffende de regels voor de deelneming aan het specifieke programma, alsook het GCO ⁽⁴⁾ (Gemeenschappelijk Centrum voor Onderzoek), worden verzocht voorstellen in te dienen voor OTO-werkzaamheden op alle of enkele van de volgende gebieden:

Gebied 1: OTO-strategie op het gebied van energie

- 1.1. Globale analyse voor beleidsopties met betrekking tot OTO op het gebied van energie: thema's 1.1.1, 1.1.3

⁽¹⁾ Besluit nr. 94/1110/EG van het Europees Parlement en de Raad van 26. 4. 1994 betreffende het vierde kaderprogramma van de Europese Gemeenschap voor communautaire werkzaamheden op het gebied van onderzoek, technologische ontwikkeling en demonstratie (1994-1998) (PB nr. L 126 van 8. 5. 1994, blz. 1), gewijzigd bij Besluit nr. 96/616/EG van het Europees Parlement en de Raad van 25. 3. 1996 (PB nr. L 86 van 4. 4. 1996, blz. 69).

⁽²⁾ Besluit nr. 94/806/EG van de Raad, van 23. 11. 1994, tot vaststelling van een specifiek programma voor onderzoek en technologische ontwikkeling, inclusief demonstratie, op het gebied van niet-nucleaire energie (1994-1998) (PB nr. L 334 van 22. 12. 1994, blz. 87).

⁽³⁾ Deze uitnodiging tot het indienen van voorstellen heeft enkel betrekking op het O & O gedeelte van het specifieke programma. Het demonstratiegedeelte zal afzonderlijk gepubliceerd worden.

⁽⁴⁾ Besluit nr. 94/763/EG van de Raad, van 21. 11. 1994, betreffende de regels voor de deelneming van ondernemingen, onderzoekcentra en universiteiten aan de activiteiten van de Europese Gemeenschap op het gebied van onderzoek, technologische ontwikkeling en demonstratie (PB nr. L 306 van 30. 11. 1994, blz. 8).

- 1.2. Sociaal-economisch onderzoek op het gebied van energie

- 1.2.1. Optimale praktijken voor energie-ecologische moderniserings- en bevorderingsmechanismen: thema's 1.2.1.1, 1.2.1.3

- 1.2.2. Niet-technologische belemmeringen en prikkels: thema's 1.2.2.2, 1.2.2.3

- 1.3. Ontwikkeling van modellen: thema's 1.3.1, 1.3.2, 1.3.3

- 1.4. Platform energie-milieu-economie: thema's 1.4.1, 1.4.3

- 1.5. Synergieën: thema's 1.5.1, 1.5.3

Gebied 2: Rationeel gebruik van energie

- 2.1. Rationeel gebruik van energie in gebouwen: thema's 2.1.A.1, 2.1.A.2, 2.1.A.4

- 2.2. Rationeel gebruik van energie in de industrie

- 2.2.1. Efficiënt gebruik van energie in de industrie: thema's 2.2.1.A.1.1, 2.2.1.A.1.2, 2.2.1.A.1.5, 2.2.1.A.3.1

- 2.3. Energie-industrie en brandstofcellen

- 2.3.2. Brandstofcellen: thema's 2.3.2.A.1, 2.3.2.A.3

- 2.4. Rationeel gebruik van energie in het vervoer

- 2.4.A.1. Ondersteuning van de besluitvorming inzake het energiebeheer in de context van het systeem energie-milieu-vervoer

- 2.4.A.1.1. Beschrijving van het systeem energie-milieu-vervoer

- 2.4.A.1.2. Ontwikkeling van systeemmodellen

- 2.4.A.1.3. Optimalisering van het systeem - technologieën voor effectbeoordeling

- 2.4.A.1.4. Validering

- 2.4.A.2. Efficiënte en milieuvriendelijke omzetting en opslag van energie

- 2.4.A.2.1. Ontwikkeling van accu- en aanverwante technologieën: thema's 2.4.A.2.1.1, 2.4.A.2.1.2, 2.4.A.2.1.3, 2.4.A.2.1.4

- 2.4.A.2.2. Toepassing van brandstofcellen in het vervoer: thema's 2.4.A.2.2.1, 2.4.A.2.2.2

- 2.4.A.2.3. Hulpinstallaties voor de opslag/omzetting van energie en tractieregelingsystemen: thema's 2.4.A.2.3.1, 2.4.A.2.3.2, 2.4.A.2.3.3

- 2.4.A.3. Integratie, simulatie en beoordeling van elektrische-voertuigsystemen: thema's 2.4.A.3.1, 2.4.A.3.2, 2.4.A.3.3

Gebied 3: Duurzame energie

- 3.3. Duurzame energie in gebouwen: thema's 3.3.A.1, 3.3.A.2, 3.3.A.3, 3.3.A.4
- 3.5. Energie uit biomassa en afval: thema's 3.5.A.1, 3.5.A.3, 3.5.A.5
- 3.8. Opslag van energie en andere mogelijkheden: thema 3.8.A.1

Gebied 4: Fossiele brandstoffen

- 4.1. Schone technologieën voor vaste brandstoffen
 - 4.1.1. Conventionele stoomcycli: thema's 4.1.1.A.2, 4.1.1.A.3
 - 4.1.2. Geavanceerde cycli: thema's 4.1.2.A.1, 4.1.2.A.2
- 4.2. Verbranding: thema's 4.2.A.1, 4.2.A.2, 4.2.A.3, 4.2.A.4
- 4.3. Nieuwe brandstoffen voor het vervoer: thema's 4.3.A.2, 4.3.A.2.1
- 4.4. Koolwaterstoffen
 - 4.4.A.1. Evaluatie en beheer van reservoirs: thema's 4.4.A.1.1, 4.4.A.1.3, 4.4.A.1.5
 - 4.4.A.2. Complexe dieptestructuren: thema's 4.4.A.2.1, 4.4.A.2.2, 4.4.A.2.3

Meer informatie vindt U in het werkprogramma van het specifieke programma.

De geraamde begroting voor deze uitnodiging bedraagt 65 000 000 à 80 000 000 ECU.

3. De voorstellen dienen uiterlijk op 31. 1. 1997 (12.00) plaatselijke tijd aan de Commissie te worden verzonden (ontvangstdatum bij de Commissiediensten) dan wel te worden afgegeven op het in punt 6 genoemde adres of bij één van de bureaus van de Commissie in de Gemeenschap (datum ontvangstbewijs).

4. Alleen de werkzaamheden voor onderzoek en technologische ontwikkeling die in de regel voor gezamenlijke rekening worden uitgevoerd (O&O projecten), overeenkomstig de regels voor de uitvoering van het programma als bedoeld in bijlage III bij de beschikking van de Raad tot vaststelling van bovengenoemd specifiek programma, zullen in overweging genomen worden in deze uitnodiging tot het indienen van voorstellen.

De voorstellen zullen worden geselecteerd aan de hand van de criteria die zijn vermeld in bijlage II bij het vierde kaderprogramma en in artikel 4, lid 3, van het besluit van de Raad betreffende de regels voor de deelneming aan de specifieke programma's.

Voor de OTO-werkzaamheden worden contracten gesloten met inachtneming van het besluit van de Raad betreffende de regels voor deelneming aan specifieke programma's. De resultaten van de werkzaamheden worden verspreid op basis van de beginselen neergelegd in het besluit van de Raad betreffende de regels voor de verspreiding van de onderzoekresultaten van de specifieke programma's voor onderzoek, technologische ontwikkeling en demonstratie van de Europese Gemeenschap⁽¹⁾.

5. Bijzondere bepalingen met betrekking tot natuurlijke en rechtspersonen in bepaalde Europees derde landen of landen in ontwikkeling.

Om de deelneming van organisaties uit Centraal en Oost-Europa, uit Europese landen die tot de vroegere Sovjet Unie behoorden en uit ontwikkelingslanden te bevorderen, kan financiële steun van de Gemeenschap verkregen worden. Bijzonderheden over de mogelijkheden tot deelneming van derde landen vindt U in het informatiepakket.

6. Het werkprogramma, het dossier met de gegevens over de procedures voor het indienen van voorstellen en een exemplaar van het standaardcontract dat met de geselecteerde deelnemers zal worden gesloten, kunnen op aanvraag bij de Commissie worden verkregen. Een beschrijving van de in het kader van voorgaande en verwante programma's uitgevoerde werkzaamheden, wordt eveneens op verzoek toegezonden.

Alle correspondentie, inclusief de voorstellen voor OTO-werkzaamheden, moet worden gericht aan:

Europese Commissie, DG XII/F, bureau voor voorstellen op het gebied van niet-nucleaire energie, Montoyerstraat 75, B-1040 Brussel, telefax (32-2) 296 68 82.

⁽¹⁾ Besluit nr. 94/762/EG van de Raad van 21. 11. 1994, betreffende de regels voor de verspreiding van de onderzoekresultaten van de specifieke programma's voor onderzoek, technologische ontwikkeling en demonstratie van de Europese Gemeenschap (PB nr. L 306 van 30. 11. 1994, blz. 5).

Aankondiging betreffende de 2e oproep tot indiening van voorstellen inzake het specifieke OTO-programma, inclusief demonstratie, op het gebied van gericht sociaal-economisch onderzoek (1994-1998)

(96/C 271/16)

1. De tweede oproep tot indiening van voorstellen voor het specifieke programma op het gebied van gericht sociaal-economisch onderzoek wordt voorbereid. De bekendmaking, die aanvankelijk was gepland voor 15. 3. 1996, wordt verschoven hangende de afronding van de voorbereiding.

2. Waarschijnlijk wordt de tweede oproep gepubliceerd in het Publikatieblad van 15. 10. 1996, de uiterste datum zal 15. 1. 1997 zijn.

Programma gericht sociaal-economisch onderzoek, Centraal bureau, DG XII-G, rue de la Loi/Wetstraat 200 (SDME 4/51), B-1049 Bruxelles/Brussel, tel. (32-2) 295 97 55, telefax (32-2) 296 21 37, e-mail: tser-secr@dg12.cec.be.

Uitnodiging tot het indienen van voorstellen voor OTO-projecten in het kader van het specifieke programma voor onderzoek en technologische ontwikkeling, inclusief demonstratie, op het gebied van de opleiding en mobiliteit van onderzoekers (1994-1998)

(Activiteit 1)

(96/C 271/17)

1. Overeenkomstig het besluit van het Europees Parlement en de Raad betreffende het vierde kaderprogramma (1994-1998)⁽¹⁾ en de beschikking van de Raad tot vaststelling van een specifiek programma op het gebied van de opleiding en mobiliteit van onderzoekers⁽²⁾, wacht de Commissie van de Europese Gemeenschappen voorstellen in voor projecten op het gebied van onderzoek en technologische ontwikkeling (OTO).

Overeenkomstig artikel 5, lid 1, van de beschikking van de Raad tot vaststelling van bovengenoemd specifiek programma, heeft de Commissie een werkprogramma opgesteld waarin een uitvoerige beschrijving wordt gegeven van de wetenschappelijke en technologische doelstellingen, de soorten uit te voeren OTO-werkzaamheden alsmede de daarvoor geldende financiële regelingen.

2. De in deze uitnodiging bedoelde doelstellingen en werkzaamheden op het gebied van onderzoek, technologische ontwikkeling en demonstratie hebben betrekking

op de volgende activiteit, die in het werkprogramma wordt omschreven:

Activiteit: Onderzoeknetwerken

Het doel van deze activiteit is onderzoekteams uit een aantal landen aan te moedigen om samen te werken aan hoogwaardige, gezamenlijke onderzoekprojecten en, in dit verband, de opleiding en mobiliteit van onderzoekers, en wel met name jonge gepromoveerde (postdoctoraal) onderzoekers, te bevorderen. Dergelijke onderzoeknetwerken zullen tevens de interactie tussen verschillende disciplines, de combinatie van verschillende technologieën, de overdracht van technieken van de ene tak van wetenschap naar de andere, de verspreiding van resultaten en de samenwerking tussen de universitaire wereld en het bedrijfsleven aanmoedigen.

In het algemeen zal een netwerk bestaan uit ten minste vijf niet-gelieerde onderzoekteams uit minimaal drie landen van de Gemeenschap en de geassocieerde staten⁽³⁾ (aan ieder netwerk moet ten minste één onderzoeksteam uit een Lid-Staat van de Gemeenschap deelnemen). Ook kleinere, bijvoorbeeld slechts uit twee teams bestaande

⁽¹⁾ Besluit nr. 1110/94/EG van het Europees Parlement en de Raad van 26. 4. 1994 betreffende het vierde kaderprogramma van de Europese Gemeenschap van communautaire werkzaamheden op het gebied van onderzoek, technologische ontwikkeling en demonstratie (1994-1998) (PB nr. L 126 van 18. 5. 1994, bladzijde 1), gewijzigd bij Besluit nr. 616/96/EG van het Europees Parlement en de Raad van 25. 3. 1996 (PB nr. L 86 van 4. 4. 1996, bladzijde 69).

⁽²⁾ Beschikking nr. 94/916/EG van de Raad van 15. 12. 1994 tot vaststelling van een specifiek programma voor onderzoek en technologische ontwikkeling, inclusief demonstratie, op het gebied van de opleiding en mobiliteit van onderzoekers (1994-1998) (PB nr. L 361 van 31. 12. 1994, bladzijde 90).

⁽³⁾ Een geassocieerde staat is een niet-Lid-Staat die een overeenkomst met de Gemeenschap heeft ondertekend voor associatie bij de uitvoering van het specifieke programma op het gebied van de opleiding en mobiliteit van onderzoekers, met inbegrip van de financiering daarvan.

netwerken, die werkzaam zijn op nieuw opkomende gebieden van wetenschap en technologie, kunnen bij wijze van uitzondering worden ondersteund wanneer men van oordeel is dat zij de kern vormen van een toekomstig groter netwerk.

De natuurlijke en rechtspersonen bedoeld in de artikelen 1, 2 en 3 van het besluit van de Raad betreffende de regels voor de deelneming aan de specifieke programma's, alsmede het GCO⁽¹⁾ (Gemeenschappelijk Centrum voor Onderzoek), worden verzocht voorstellen voor onderzoeknetwerken in te dienen.

3. De voorstellen dienen uiterlijk op 3.2.1997 (12.00), plaatselijke tijd, aan de Commissie te worden verzonden (datum poststempel) dan wel te worden afgegeven op het in punt 6 genoemde adres of bij een van de bureaus van de Commissie in de Gemeenschap of de geassocieerde staten (datum ontvangstbewijs).

4. De projecten voor onderzoeknetwerken worden voor gezamenlijke rekening uitgevoerd, overeenkomstig de regels voor de uitvoering van het programma als bedoeld in bijlage III bij de beschikking van de Raad tot vaststelling van bovengenoemd specifiek programma. De organisaties in een netwerk financieren de feitelijke onderzoekswerkzaamheden met eigen middelen (nationale middelen, particuliere gelden), maar de bijkomende kosten van het opzetten en de instandhouding van het netwerk worden tot maximaal 100 % met Gemeenschapssteun gefinancierd.

De voorstellen zullen worden geselecteerd aan de hand van de criteria die zijn vermeld in bijlage II van het vierde kaderprogramma, artikel 4, lid 3, van het besluit van de Raad inzake de deelneming aan de specifieke

programma's, en het werkprogramma. Voor onderzoeknetwerken worden contracten gesloten met inachtneming van het besluit van de Raad inzake de deelneming aan de specifieke programma's, en de resultaten van de werkzaamheden worden verspreid op basis van de beginselen neergelegd in het besluit van de Raad betreffende de regels voor de verspreiding van de onderzoekresultaten⁽²⁾.

5. Bijzondere bepalingen met betrekking tot natuurlijke en rechtspersonen uit bepaalde derde landen

Teneinde de deelname van organisaties uit de landen van Midden- en Oost-Europa en de voormalige Sovjet-Unie te vergemakkelijken, kan worden voorzien in enige financiële ondersteuning door de Gemeenschap. Nadere bijzonderheden inzake de mogelijkheden tot deelname van derde landen zijn te vinden in het informatiepakket.

6. Het werkprogramma, het informatiepakket met de gegevens over de procedures voor het indienen van voorstellen en een exemplaar van het standaardcontract dat met de geselecteerde deelnemers zal worden gesloten, kunnen op aanvraag worden verkregen bij de Commissie of via de Cordis-server op het Internet (<http://www.cordis.lu/tmr/home.html>). Een beschrijving van de in het kader van voorgaande en verwante programma's uitgevoerde werkzaamheden, wordt eveneens op verzoek toegezonden.

Voorstellen voor onderzoeknetwerken en correspondentie moeten worden gericht aan:

Commissie van de Europese Gemeenschappen,
DG XII/G-2, Bureau MO-75 4/24, rue de la Loi/Wetstraat 200, B-1049 Bruxelles/Brussel.

⁽¹⁾ Besluit nr. 94/763/EG van de Raad van 21.11.1994 betreffende de regels voor de deelneming van ondernemingen, onderzoekcentra en universiteiten aan de activiteiten van de Europese Gemeenschap op het gebied van onderzoek, technologische ontwikkeling en demonstratie (PB nr. L 306 van 30.11.1994, bladzijde 8).

⁽²⁾ Besluit nr. 94/762/EG van de Raad van 21.11.1994 betreffende de regels voor de verspreiding van de onderzoekresultaten van de specifieke programma's voor onderzoek, technologische ontwikkeling en demonstratie van de Europese Gemeenschap (PB nr. L 306 van 30.11.1994, bladzijde 5).

Programma milieu en klimaat

Uitnodiging tot het indienen van voorstellen voor OTO-werkzaamheden in het kader van het specifieke programma voor onderzoek en technologische ontwikkeling, inclusief demonstratie, op het gebied van milieu en klimaat (1994-1998)

(96/C 271/18)

1. Overeenkomstig het besluit van het Europees Parlement en de Raad betreffende het vierde kaderprogramma van de Europese Gemeenschap van communautaire werkzaamheden op het gebied van onderzoek, technische ontwikkeling en demonstratie (1994-1998) ⁽¹⁾ en de Beschikking van de Raad tot vaststelling van een specifiek programma voor onderzoek en technologische ontwikkeling, inclusief demonstratie, op het gebied van milieu en klimaat ⁽²⁾, wacht de Commissie van de Europese Gemeenschappen voorstellen van gegadigden in voor werkzaamheden op het vlak van onderzoek en technologische ontwikkeling (OTO).

Overeenkomstig artikel 5, lid 1, van de beschikking van de Raad tot vaststelling van bovengenoemd specifiek programma, heeft de Commissie een werkprogramma (1997-1998) opgesteld waarin een uitvoerige beschrijving wordt gegeven van de wetenschappelijke en technologische doelstellingen, de verschillende soorten uit te voeren OTO-werkzaamheden en de voorgestelde financiële regelingen.

2. De in deze uitnodiging beoogde doelstellingen en werkzaamheden op het gebied van onderzoek, technologische ontwikkeling en demonstratie hebben betrekking op de in het werkprogramma (1997-1998) omschreven gebieden.

De rechtspersonen als bedoeld in de artikelen 1, 2 en 3 van het Besluit van de Raad betreffende de regels voor de deelneming van ondernemingen, onderzoekcentra en universiteiten aan de activiteiten van de Europese Gemeenschap op het gebied van onderzoek, technologische ontwikkeling en demonstratie ⁽³⁾, alsmede het GCO, worden verzocht voorstellen in te dienen voor OTO-werkzaamheden op de volgende gebieden:

Thema 1: Onderzoek inzake het natuurlijke milieu, milieukwaliteit en global change (alle gebieden)

Thema 2: Milieutechnologie (alle gebieden)

⁽¹⁾ Besluit 1110/94/EG van het Europees Parlement en de Raad van 26. 4. 1994, betreffende het vierde Kaderprogramma van de Europese Gemeenschap van communautaire werkzaamheden op het gebied van onderzoek, technische ontwikkeling en demonstratie (1994-1998) (PB L 126 van 18. 5. 1994, blz. 1), gewijzigd bij Besluit 616/96/EG van het Europees Parlement en de Raad van 25. 3. 1996 (PB L 86 van 4. 4. 1996, blz. 1).

⁽²⁾ Beschikking 94/911/EG van 15. 12. 1994 tot vaststelling van een specifiek programma voor onderzoek en technologische ontwikkeling, inclusief demonstratie, op het gebied van milieu en klimaat (1994-1998) (PB L 361 van 31. 12. 1994, blz. 1).

⁽³⁾ Besluit 94/763/EG van de Raad van 21. 11. 1994, betreffende de regels voor de deelneming van ondernemingen, onderzoekcentra en universiteiten aan de activiteiten van de Europese Gemeenschap op het gebied van onderzoek, technologische ontwikkeling en demonstratie (PB L 306 van 30. 11. 1994, blz. 8).

Thema 3: Ruimtevaarttechnieken toegepast voor milieubewaking en -onderzoek

Gebied 3.1. *Onderzoek inzake methoden en proefprojecten*

3.1.1. Methodologisch onderzoek (alleen gecoördineerde acties)

3.1.2. Proefprojecten

Gebied 3.2. *Onderzoek en ontwikkeling op het gebied van mogelijke toekomstige operationele werkzaamheden*

Thema 4: De menselijke dimensie van de veranderingen in het milieu (alle gebieden)

3. Voorstellen worden naar het in punt 8 genoemde adres gestuurd en dienen uiterlijk op 15. 1. 1997 (12.00), uur plaatselijke tijd in het bezit van de Commissie te zijn.

4. De werkzaamheden voor onderzoek en technologische ontwikkeling worden in de regel voor gezamenlijke rekening of als gecoördineerde acties uitgevoerd, zulks overeenkomstig de regels voor de uitvoering van het programma als bedoeld in bijlage III bij de beschikking van de Raad tot vaststelling van bovengenoemd specifiek programma. Daarnaast worden sommige maatregelen ook genomen als voorbereidende, begeleidende en ondersteunende maatregelen, zoals omschreven in de beschikking van de Raad en het werkprogramma.

De voorstellen zullen worden geselecteerd aan de hand van de criteria die zijn vermeld in bijlage II van het vierde kaderprogramma en in artikel 4, lid 3, van het besluit van de Raad betreffende de regels voor de deelneming aan de specifieke programma's.

Voor de OTO-werkzaamheden worden contracten gesloten met inachtneming van de bepalingen van het besluit van de Raad betreffende de regels voor de deelneming aan de specifieke programma's. De resultaten van de werkzaamheden zullen worden verspreid op basis van de principes van het besluit van de Raad betreffende de regels voor de verspreiding van de onderzoeksresultaten van de specifieke programma's voor onderzoek, technologische ontwikkeling en demonstratie van de Europese Gemeenschap ⁽⁴⁾.

5. Potentiële deelnemers kunnen bij de betrokken diensten van de Commissie nagaan of hun voorstel met de doelstellingen van het programma en de toelatingscriteria overeenstemt, voordat zij hun voorstel formeel indienen. Van deze mogelijkheid kan tot 15. 12. 1996 gebruik worden gemaakt.

⁽⁴⁾ Besluit 94/762/EG van de Raad van 21. 11. 1994, betreffende de regels voor de verspreiding van de onderzoeksresultaten van de specifieke programma's voor onderzoek, technologische ontwikkeling en demonstratie van de Europese Gemeenschap (PB L 306 van 30. 11. 1994, blz. 5).

6. Bijzondere bepalingen voor instellingen in sommige derde landen:

Om het voor organisaties uit de Midden- en Oosteuropese landen, uit de voormalige Oostblok-landen en de ontwikkelingslanden gemakkelijker te maken zich in te schrijven, wordt in de mogelijkheid van communautaire steunverlening voorzien. Bijzonderheden over de voor derde landen openstaande deelnemingsmogelijkheden vindt u in het informatiepakket.

7. Er zij aan herinnerd dat gedurende de gehele looptijd van het specifieke programma voorstellen met betrekking tot de volgende activiteiten kunnen worden ingediend:

— Technologische stimuleringsacties (TS) ter aanmoediging en vereenvoudiging van de deelname van het MKB (CRAFT)⁽¹⁾. De communautaire financiering voor onderzoekprojecten in samenwerkingsverband, waarbij ten minste twee onafhankelijke MKB-partners uit ten minste twee verschillende Lid-Staten of uit een Lid-Staat en een geassocieerde staat zijn betrokken, zal normaliter 50 % van de onderzoekskosten dekken.

Voorstellen voor onderzoekprojecten in samenwerkingsverband kunnen nu doorlopend tot 1. 4. 1998 (12.00), worden ingediend.

— Onderzoekbeurzen⁽²⁾

Individuele onderzoekbeurzen worden toegekend om mogelijkheden te creëren voor geavanceerde opleiding, uitwisseling en mobiliteit van onderzoekers op postdoctoraal en postacademisch niveau op het gebied van milieu- en klimaatwetenschap en -technologie.

De onderzoekgebieden voor deze beurzen zijn die van het werkprogramma milieu en klimaat (1997-1998).

Aanvragers moeten de nationaliteit van een Lid-Staat van de EU of van een met het programma geassocieerd land, dan wel van een EVA/EER-land hebben. Aanvragers moeten hun onderzoek verrichten in een ander land van de EU of een ander geassocieerd land dan het land van hun nationaliteit of het land waar ze hun dagelijkse activiteiten uitoefenen, en het strekt tot voordeel aanvragen in te dienen die betrekking hebben op onderzoekactiviteiten die in het kader van het programma milieu en klimaat gefinancierd worden.

⁽¹⁾ Zie uitnodiging tot het indienen van voorstellen in het kader van het specifieke programma voor onderzoek, technologische ontwikkeling en demonstratie op het gebied van milieu en klimaat (PB C 12 van 17. 1. 1995, blz. 5). De uitnodiging tot het indienen van voorstellen inzake premies voor verkennend onderzoek stond t/m 12. 6. 1996 open.

⁽²⁾ Zie uitnodiging tot het indienen van voorstellen in het kader van het specifieke programma voor onderzoek, technologische ontwikkeling en demonstratie op het gebied van milieu en klimaat (PB C 337 van 15. 12. 1995, blz. 56).

Tot 20. 8. 1998 zullen er jaarlijks twee selecties worden gehouden, één in het voorjaar en één in het najaar. Aanvragen van gekwalificeerde onderzoekers moeten de Commissie uiterlijk op één van de volgende data bereiken:

— 20 maart (17.00 uur),

— 20 augustus (17.00 uur).

8. Het werkprogramma (1997-1998), het informatiepakket (editie 1996) betreffende de bij indiening en evaluatie van de voorstellen te volgen procedures, een document waarin voor de tweede fase (1997-1998) van het programma milieu en klimaat prioriteiten worden gesteld, alsmede een exemplaar van het voor geaccepteerde voorstellen op te stellen standaardcontract kunnen (schriftelijk) bij de Commissie worden aangevraagd. Beschrijvingen van in dit programma op eerdere, aanverwante programma's uitgevoerde werkzaamheden zijn eveneens op (schriftelijke) aanvraag verkrijgbaar.

Het informatiepakket met het werkprogramma (1997-1998), bijzonderheden over de procedures voor de indiening van de voorstellen, en de aanvraagformulieren zijn ook op het Internet (World Wide Web - Cordis of „Anonymous file transfer (ftp)”) te vinden. Toegang tot www CORDIS: eerst <http://www.cordis.lu>, dan document library binnengaan; doorrollen totdat de sectie ENV2C verschijnt.

Alle correspondentie, inclusief de voorstellen voor OTO-werkzaamheden, moet worden gericht aan:

In het geval van OTO-projecten en gecoördineerde acties:

Europese Commissie, DG XII-D „Environment and Climate - RTD”, De Meeûsplein 8, B-1050 Brussel, telefax (32-2) 296 30 24, e-mail: environ-infodesk@dg12.cec.be.

In het geval van aanvragen voor onderzoekbeurzen:

De ingevulde formulieren dient men te richten aan:

Europese Commissie, DG XII-G-6, Research Training Grants - Entry Point, De Meeûsplein 8, B-1050 Brussel, telefax (32-2) 295 69 95.

In het geval van aanvragen voor informatie (inclusief aanvraagformulieren):

Europese Commissie, DG XII-D „Environment and Climate - TG”, De Meeûsplein 8, B-1050 Brussel, telefax (32-2) 296 30 24, e-mail: environ-infodesk@dg12.cec.be.

In het geval van onderzoekprojecten in samenwerkingsverband:

Europese Commissie, DG XII-D „Environment and Climate - TS”, De Meeûsplein 8, B-1050 Brussel, telefax (32-2) 296 30 24, e-mail: environ-infodesk@dg12.cec.be.

Reinigingsdiensten**Oproep tot het indienen van blijken van belangstelling**

(96/C 271/19)

1. **Naam, adres, telefoon-, telex- en telefaxnummers en telegrafisch adres van de aanbestedende dienst:** Europese Commissie, Gemeenschappelijk Centrum voor onderzoek, DG IX.B.7, de heer G. Pincherle, TP 660, via E. Fermi 1, I-21020 Ispra (VA).
Tel. (332) 78 90 67. Telefax (332) 78 96 75.
2. **Type:** De Commissie wenst een lijst op te stellen van ondernemingen die gespecialiseerd zijn in reinigingsdiensten, voor de gemeubileerde flats van het Gemeenschappelijk Centrum voor onderzoek te Ispra.
3. a) **Uitgebreide beschrijving van de onderwerpen van onderhavige oproep tot het indienen van blijken van belangstelling:** De vereiste reinigingswerkzaamheden omvatten:
 - afstoffen van wanden en plafonds,
 - afstoffen en reinigen van externe en interne frames (jaloezieën, buiten- of zonneblinden),
 - reiniging van vloertegels,
 - reiniging van deur- en raamkozijnen en wanden,
 - reiniging en ontsmetting van tegels en sanitaire voorzieningen,
 - vegen buiten, voor de deur,
 - reiniging van keuken, vaatwerk en elektrische huishoudelijke toestellen,
 - ophalen en vervangen van vuil linnengoed, gordijnen en tapijten; opmaken van bedden,
 - reiniging van terrassen en balkons,
 - voorzien van toiletpapier, zeep, koffie, thee, suiker, brochure,
 - reiniging van garages,
 - reiniging van gemeenschappelijke delen van de woningen, de „residenties”: trappen, ramen, overlopen, voorportalen, stoep, kelders, plaatsen waar de afvalbakken staan.Ter informatie: het gaat over in totaal 150 flats, met een oppervlakte van 50 m² - 100 m² en over circa 100 activiteiten per jaar.
- b) **Vermelding van het soort overeenkomst dat zal gesloten worden naar aanleiding van de lijst (leveringen, werken of diensten):** Diensten.
4. **Plaats van de dienstverlening:** Gemeubileerde flats, Europese Commissie, Gemeenschappelijk Centrum voor onderzoek, via E. Fermi, I-21020 Ispra (VA).
5. **Gestanddoeningstermijn:** 5 jaar.
6. **In voorkomend geval, rechtsvorm die een combinatie van leveranciers, aannemers of dienstverleners waaraan de opdracht wordt gegund, dient aan te nemen:** Levering van diensten.
7. a) **Voor aanvullende inlichtingen en verzenden der aanvragen:** Zie punt 1.
b) **Indienen der aanvragen:** Per aangetekende post met ontvangstbevestiging of door afgifte.
c)
8. **Uitgebreide lijst van inlichtingen en documenten over de eigen situatie van de leverancier, de aannemer of dienstverlener alsmede inlichtingen, formaliteiten en documenten die nodig zijn ter evaluatie van de economische en technische minimumeisen waaraan deze dient te voldoen:** De gegadigden moeten het volgende indienen:
 - vergunning om de in punt 3 vermelde diensten uit te voeren,
 - documentatie over hun financiële middelen,
 - bewijs van inschrijving bij het Handelsregister,
 - verklaring dat de onderneming heeft voldaan aan haar verplichtingen inzake betaling van bijdragen voor ongevallen- en pensioenverzekering (nationale verzekeringsstelsels),
 - eventuele klantenlijst.
9. **Overige inlichtingen:** Voor wat betreft de uiterste datum voor het indienen der aanvragen: de Europese Commissie zal een eerste aanbesteding uitschrijven voor 20.10.1996. De dienstverlening zal aanvangen op 1.12.1996.
10. **Datum van verzending van de aankondiging:** 6. 9. 1996.
11. **Datum van ontvangst van de aankondiging door het BOPEG:** 6. 9. 1996.

Uitnodiging tot het indienen van voorstellen voor het specifiek programma voor onderzoek en technologische ontwikkeling, inclusief demonstratie, op het gebied van de informatietechnologie (Esprit)

(96/C 271/20)

Bij besluit van 26. 4. 1994 hebben het Europees Parlement en de Raad het vierde kaderprogramma van de Europese Gemeenschap voor communautaire acties op het gebied van onderzoek, technologische ontwikkeling en demonstratie (OTO) voor de periode 1994 à 1998 vastgesteld⁽¹⁾. De Raad heeft vervolgens op 23. 11. 1994 zijn goedkeuring gehecht aan het specifiek programma voor onderzoek en technologische ontwikkeling, inclusief demonstratie, op het gebied van de informatietechnologie⁽²⁾.

Overeenkomstig artikel 5 van het besluit⁽³⁾ betreffende het specifiek programma is een werkprogramma opgesteld waarin de doelstellingen⁽⁴⁾ en de aard van de uit te voeren projecten⁽⁵⁾ tot in de details zijn beschreven. Dit werkprogramma is onlangs aangepast.

Organisaties die in aanmerking komen voor deelneming aan het programma worden verzocht voorstellen in te dienen voor de gebieden en onderwerpen die onder de hierna aangegeven onderdelen van het werkprogramma vallen.

De behandeling van onderzoekgebieden en -taken gebeurt in het algemeen in het kader van projecten voor gezamenlijke rekening op het gebied van onderzoek en technologische ontwikkeling in overeenstemming met de regels voor de uitvoering van het programma die zijn opgenomen in bijlage III van het besluit⁽⁶⁾. Daarnaast kunnen maatregelen voor voorbereiding, ondersteuning en technologie-overdracht worden uitgevoerd ter ondersteuning van de doelstellingen van het werkprogramma.

Uitvoerige informatie over de procedures en de voorwaarden waaraan de voorstellen moeten voldoen, de contracten die bij aanvaarding van het voorstel worden gesloten, het werkprogramma en het achtergrondmateriaal bij het werkprogramma is opgenomen in het Informatiepakket⁽⁷⁾ en de specifieke toelichtingen die bij de diensten van de Commissie kunnen worden aangevraagd.

Het algemene deel van het Informatiepakket bevat een formulier waarmee nadere specifieke documenten kunnen worden opgevraagd. Op verzoek wordt ook een beschrijving gegeven van de werkzaamheden in het kader van voorgaande en verwante programmaheden in het kader van voorgaande en verwante programma's. Alle correspondentie over deze uitnodiging moet worden gericht aan:

Europese Commissie, Directoraat-Generaal III - Industrie, IT Informatie Desk, rue de la Loi/Wetstraat 200, B-1049 Bruxelles/Brussel,

of via e-mail naar: esprit@dg3.cec.be.

Het huidige werkprogramma, Informatiepakket en overige informatie zijn ook beschikbaar via World Wide Web op de volgende server: <http://www.cordis.lu/esprit/home.html>.

Onderwerp van deze uitnodiging:

Het programma publiceert regelmatig uitnodigingen voor indienen van voorstellen. Deze uitnodiging is de zevende gepubliceerd door dit programma. Een plan voor toekomstige uitnodigingen zal spoedig beschikbaar zijn. Dit stelt indieners in staat een jaarplanning op te stellen en de Commissie is in staat deze uitnodigingen te coördineren voor gerelateerde taken in werkprogramma's van andere Commissie programma's.

De sluitingsdata voor voorstellen is afhankelijk van de actie waarvoor wordt uitgenodigd en het type dat van toepassing is. OTO-uitnodigingen voorzien normaal een sluitingsdatum drie maanden na publicatie of, in de gevallen als hieronder aangegeven, kunnen ze op elk moment worden ingediend. De details worden hieronder gegeven.

Hieronder wordt de lijst van specifieke taken in elk der gebieden gegeven, waarvoor voorstellen worden uitgenodigd. Elke taak wordt aangegeven door het nummer waaronder deze is beschreven in het werkprogramma, dat onlangs werd aangepast⁽⁸⁾.

⁽¹⁾ Besluit nr. 94/1110/EG van het Parlement en de Raad van 26. 4. 1994 (PB nr. L 126 van 18. 5. 1994, blz. 1) en Besluit nr. 96/616/EG van het Europees Parlement en Raad van 25. 3. 1996 (PB nr. L 86 van 4. 4. 1994, blz. 69).

⁽²⁾ B nr. L 334 van 22. 12. 1994, blz. 24.

⁽³⁾ PB nr. L 334 van 22. 12. 1994, blz. 24.

⁽⁴⁾ December 1994.

⁽⁵⁾ Februari 1996.

⁽⁶⁾ PB nr. L 334 van 22. 12. 1994, blz. 24.

⁽⁷⁾ Februari 1996.

⁽⁸⁾ Februari 1996.

0. *Activiteiten die van toepassing zijn in alle gebieden in het Werkprogramma*

Maatregelen voor voorbereiding, ondersteuning en technologie-overdracht.

Onder de regeling van permanente uitnodiging: alle taken (i.e. taken 0.1 t/m 0.8)

1. *Softwaretechnologieën (ST)*

OTO-thema's

Thema 1: Software intensief systeem ontwerp (alle taken)

Thema 2: Opkomende software-technologieën (alle taken behalve 1.11 en 1.12)

Thema 3: Gedistribueerde systemen en database technologie (alle taken).

Thema 4: Gebruikersvriendelijkheid en beveiliging (alle taken)

Voorbereiding, ondersteuning en overdracht

Activiteit 2: Technologie-overdracht onder permanente uitnodiging (uitsluitend taak 1.33*)

2. *Technologieën voor componenten en subsystemen (TCS)*

OTO-thema's

Thema 1: Halfgeleider componenten en deelsystemen (alleen taken 2.12, 2.13)

Thema 2: Microsystemen (alle taken)

Thema 3: Randapparatuur (alle taken)

Voorbereiding, ondersteuning en overdracht

Activiteit 1: Best Practice, Cooperative R & D en Technologie assesment (taken 2.7 en 2.27)

Activiteit 2: Basic Services - Europractice (taak 2.25); en onder permanente uitnodiging, Activiteit 1: Cooperatief onderzoek en technologie assesment (taak 2.9); Activiteit 2: Eerst-Gebruiker Actie - FUSE (taak 2.26*)

3. *Multimediasystemen (MS)*

OTO-thema's

Thema 1: Multimedia technologie (alle taken)

Thema 2: Multimedia objecten handel en IPR management (alle taken)

Voorbereiding, ondersteuning en overdracht

Activiteit 1: Multimedia systeem proefprojecten (allen taken)

4. *Lange-termijnonderzoek (LTR)*

OTO-thema's

Thema 2: Ontvankelijkheid voor industriële noden (taak 4.2)

Thema 3: Voorbereiden actie (alleen taak 4.4)

en onder permanente uitnodiging, Open voor nieuwe ideeën (taak 4.1)

5. *Open microprocessorsysteeminitiatief (OMI):* (bundeling van objectieven)

OTO-thema's

Thema 1: Systeem technologie (alle taken)

Thema 2: Systeem integratie en toepassingen (taak 5.9)

Voorbereiding, ondersteuning en overdracht

Gebruikersondersteuning netwerk (taak 5.12); Onder permanente uitnodiging: Kleine demonstratie projecten voor KMO's (taak 5.16)

6. *Krachtige computers en netwerken (HPCN)* (Bundeling van objectieven)

OTO thema's

Thema 1: Simulatie (alle taaken)

Thema 3: Informatiemanagement en besluit ondersteuning (alle taken)

Thema 4: Netwerk multi-site toepassingen (taak 6.20)

Voorbereiding, ondersteuning en overdracht

Activiteit 1: Voorbereidings- en eerste-gebruiker acties (alle taken*); activiteit 2: Demonstratie en best practice (alle taken*)

7. *Technologie voor bedrijfsprocessen (TBP):* (Bundeling van objectieven)

OTO-thema's

Thema 1: Business best practice proefprojecten (uitsluitend taak 7.10)

Thema 2: Bedrijfssysteem integratie (alle taken)

8. *Integratie in Productie (Iim):* (Bundeling van objectieven)

Thema 1: IT voor product en procesgegevens modellering (alleen taken 8.1, 8.2, 8.3)

Thema 2: Logistiek in de virtuele onderneming (alleen taak 8.5, 8.7, 8.9)

**Thema 3: Ontelligente productiesystemen en apparatuur
(alleen taak 8.2)**

Vorbereiding, ondersteuning en overdracht

Onder permanente uitnodiging Activiteit 1: Best practice in de ingenieurs en fabricage praktijk gebaseerd op IT (taak 8.20)

De werkprogrammataken waarvoor permanent voorstellen kunnen worden ingediend, zijn aangegeven met een asterisk (*). Deze worden normaliter geëvalueerd in pakketten tenminste eens per drie maanden (voor details zie het Informatiepakket). De andere permanent indienbare voorstellen worden direct geëvalueerd wanneer ze worden ontvangen.

Uitvoeringsplan:

Beoordeling in één stap: De beoordeling van voorstellen op de gebieden Softwaretechnologie, Technologieën voor componenten en subsystemen, Lange termijnonderzoek (alleen thema's 1 en 3), Open microprocessorsysteeminitiatief, Technologie voor bedrijfsprocessen, en Integratie in productie, zal in één stap plaatsvinden, waarvoor een volledig voorstel moet worden ingediend, als omschreven in het Informatiepakket. Het voorstel moet uiterlijk op 18.12.1996 (17.00), (lokale tijd Brussel) in het bezit van de Commissie zijn.

Alle voorstellen ingediend op basis van permanente uitnodiging zullen worden geëvalueerd in één stap.

Beoordeling in twee stappen: De beoordeling van voorstellen op de gebieden Multimedia Systemen, Krachtige computers en netwerken en Lange-termijnonderzoek (voor Ontvankelijkheid voor industriële noden; taak 4.2) zal in twee stappen verlopen. Voor de eerste stap moet een beknopt voorstel, als omschreven in het informatiepakket, uiterlijk op 15.10.1996 (17.00), lokale tijd Brussel) in het bezit van de Commissie zijn. Na de beoordeling en selectie zullen indieners wier beknopt voorstel is aanvaard, worden verzocht uiterlijk twee maanden na de

bekendmaking van de selectie een volledig voorstel in te dienen.

Nieuw: Gelieve op te merken dat in alle vorige oproepen, voorstellen in het gebied Multimedia systemen in één stap werden geëvalueerd. Dit is de eerste keer dat de oproep voor OTO thema's in dit gebied onder de beoordeling in twee stappen valt.

Permanente uitnodiging:

In de uitnodiging gepubliceerd op 15.3.1996 (PB nr. C 75, blz. 17), is opgeroepen tot indiening op een willekeurig tijdstip voor sommige van de activiteiten. In deze oproep wordt de tijdspanne voor indiening uitgebreid. Voorstellen onder permanente uitnodiging kunnen worden ingediend tot 15.3.1997. Het is de verwachting dat de periode dan wordt verlengd maar details zullen beschikbaar zijn in nadere uitnodigingen. Merk op dat taak 2.9 is toegevoegd en taak 6.25 verwijderd.

Verdeling van het budget:

De indicatieve verdeling van de budgettaire middelen die voor de bijdragen van de Gemeenschap in het kader van deze uitnodiging zijn bestemd, is als volgt (in miljoen ECU): ST: 26; TCS: 70; MS: 20; LTR: 25; OMI: 25; HPCN: 35; TBP: 25; IIM: 28.

Termijnen:

Alle voorstellen moeten voor de bovenvermelde sluitingsdata worden ingediend op het adres vermeld in het Informatiepakket. De termijn voor indiening van voorstellen onder permanente uitnodiging zal naar verwacht worden verlengd in de volgende uitnodiging.

Volgende Uitnodiging voor Voorstellen:

Het programma verwacht de volgende uitnodiging te publiceren op 15.3.1997. Meer informatie zal spoedig beschikbaar zijn.

Radiocampagne voor de bewustmaking van de consumenten in Oostenrijk en Finland**Aankondiging van gegunde opdracht**

(96/C 271/21)

1. **Naam en adres van de aanbestedende dienst:** Europese Commissie, DG XXIV - Consumentenbeleid, eenheid 3 - Ontwikkeling van Informatie en consumentenvertegenwoordiging, rue de la Loi/Wetstraat 200, B-1049 Bruxelles/Brussel.
 2. **Wijze van aanbesteding:** Openbare procedure.
 3. **Voor dienstverleningen, categorie en beschrijving:** Organisatie van een radiocampagne voor de bewustmaking van de consumenten in Oostenrijk en Finland omtrent de interne markt.
 4. **Datum van gunning:** 5. 9. 1996.
 5. **Gunningscriteria:**
 - a) de rentabiliteit van het voorgestelde reclameplan;
 - b) kwaliteit van de voorgestelde communicatiestrategie.
 6. **Aantal ontvangen inschrijvingen:** 11.
 7. **Naam en adres van de contractanten:** Ammirati Puris Lintas SA, Swan House/Riverside Business Park Unit G, boulevard International 55, B-1070 Brussel.
 8. **Betaalde prijs:** 325 559 ECU.
 9. **Datum van aankondiging in het Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen:** 2. 4. 1996 (nummers S 65 en C 99).
 10. **Datum van verzending van de aankondiging:** 30. 8. 1996.
 11. **Datum van ontvangst van de aankondiging door het BOPEG:** 10. 9. 1996.
 12. **Indien de opdracht de diensten vermeld in Bijlage 1b betreft, akkoord van de aanbestedende dienst voor de aankondiging:** Toegestaan.
-